

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIO - JANUARY 13, 2006

Vol. XCVII Nr. 8

Seimas su Rusija nutarė kalbėti švelniai

Laužai prie parlamento rūmų 1991-ųjų sausį.

Mindaugo Kulbio (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) — Seimas, ketvirtadienį pripažinęs, kad su Rusija kalbėtis apie Sausio 13-osios bylą reikia pakankamai griežtu tonu, po kelių valandų prita-

rė valdančiųjų atstovų parengtam gerokai švelnesniam pareiškimo projektui. Balsavimas dėl kategoriškesnio opozicijos parengto kreipimosi projekto suplanuotas kitą savaitę,

jau po tragiškų 1991 metų įvykių metinių minėjimo.

Ketvirtadienį rytiniame posėdyje parlamentas po pateikimo pritarė opozicijos pasiūlytam kreipimosi į Rusijos parlamentą projektui, kuriuo reikalaujama laikytis tarptautinių teisinės pagalbos sutarčių ir netrukdyti 1991-ųjų sausio žudynių prie Vilniaus televizijos bokšto tyrimui.

Vakarinio posėdžio pradžioje buvo palaimintas Seimo pirmininko Artūro Paulausko ir Užsienio reikalų komiteto pirmininko Justino Karoso parengto pareiškimo dėl Sausio 13-osios bylos projektas. Iniciatoriai jį įvertino kaip diplomatijos kalba perrašytą opozicijos pasiūlytą variantą. Dalis parlamentarų jį kritikavo būtent už pernelyg nuosaikią poziciją.

Išiplieskus ginčams, kaip bendrauti su Rusija — griežtesniu ar nuosaikesniu tonu, kai kurie Seimo nariai pasiūlė ataušti, nesivadovau-

ti vien būsimų Sausio 13-osios metinių minėjimo sukeltomis emocijomis ir lemiama sprendimus dėl nutarimo bei pareiškimo priimti kitą savaitę. „Nevaidinkime vienas už kitą didesnio patrioto“, — siūlė Liberalų ir centro sąjungos frakcijos seniūnas Algis Čaplikas.

Kadangi A. Paulauskas ir J. Karosas pasiūlė pareiškimo, o ne nutarimo projektą, jis buvo priimtas jau ketvirtadienį. Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Sporto apžvalga.

Lygiai prieš penkiolika metų.

Krauju pakrikštyti (eil.).

Dienos, sutvirtinusios mūsų pilietiškumą.

„Draugo lietuviškai“.

Prisiminimai apie

Sausio tryliktąją.

Manieji sausio

prisiminimai.

Viešnia „Grandies“

ansamblio repeticijoje.

Kun. Antanas Saulaitis,

SJ, Lemonte.

Valiutų santykis

1 USD — 2.842 LT

1 EUR — 3.452 LT

Laisvės gynėjai prašo politikus elgtis moraliau

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) — Grupė patriotų ir buvusių laisvės gynėjų ragina politikus vykdyti moralią politiką bei reikalauja pataisyti kai kuriuos su tuo susijusius įstatymus.

Lietuvos prezidentui bei Seimui įteiktoje peticijoje reiškiamas pasipiktinimas, jog „Lietuvos tautai tarnauti išrinkti politikai įžiliai tvarko savo asmeninius, savo partijų ar savo klanų reikalus“.

Anot peticijos autorių, pakankamai didelis procentas priimamų įstatymų prieštarauja Konstitucijos nuostatomis, o valdžios atstovai ne-

skiria politinės atsakomybės nuo teisinės bei „mūru stoja gindami savo klanų narius, pažeidusius ne tik visuotinai pripažintus etikos, teisingumo principus, bet ir padariusius kriminalinius nusikaltimus“.

„Politikai nesupranta, kad nemoralinė politika, teisingumo principų nepaisymas — tai demokratijos griūtis, anarchija, diktatūros pradžia ir valstybės laidotuvės“, — rašoma kreipimesi.

Todėl kreipimąsi pasirašę asmenys prašo, kad prezidentas bei Seimas nuolat kontroliuotų jiems tiesiogiai atskaitingų Nukelta į 6 psl.

M. Burokevičiui atsiveria kalėjimo vartai

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) — Minint Laisvės gynėjų dieną — penkioliktąsias prosovietinių jėgų agresijos prieš Lietuvos valstybę metines, penktadienį į laisvę bus paleistas vienas nepavykusio perversmo organizatorių, buvęs prosovietinės kompartijos vadovas Mykolas Burokevičius.

Dvylika metų kalėjus 78-erių metų nuteistasis paskutinius nelaisvės mėnesius leido ligoninėse.

Lapkričio pabaigoje Vilniaus Santariškių universitetinėje ligoninėje jam buvo atlikta širdies kraujagyslių šuntavimo operacija. Įkalintąjį nuspręsta gydyti klinikoje, nes Laisvės atėmimo vietų ligoninėje, kur gydomi nuteistieji, nėra M. Burokevičiaus atvejui reikalingos medicininės įrangos.

Kurį laiką jis gydėsi Santariškėse, po to buvo perkeltas į Laisvės atėmimo vietų ligoninę, kur gydomi sunegalavę suimtieji ir nuteistieji. Paskui dėl kitų negalavimų jis buvo perkeltas į kitą ligoninę.

1999 metų rugpjūtį Vilniaus apygardos teismas dėl tyčinių nužudymų bei sunkių kūno sužalojimų organizavimo, antivalstybinių organizacijų kūrimo ir kitų nusikaltimų M. Burokevičių nuteisė kalėti 12 metų. Nuosprendžio paskelbimo įtariamasis laukė būdamas suimtas, todėl nuosprendžio paskelbimo metu jis jau buvo atlikęs pusę skirtos laisvės atėmimo baudmės.

T. Masiulis įamžintas knygoje

Kaunas, sausio 12 d. (ELTA) — Minint Laisvės gynimo 15-ąsias metines, Kaune pristatyta neseniai išleista knyga „Gyvenkit laisvi ir laimingi/ Apie Tito Masiulio gyvenimą ir žygdarbi“.

Knygos autorius kaunietis rašytojas Stanislovas Abromavičius pasakoja Laisvės gynėjo T. Masiulio gyvenimo istoriją, kuri tragiškai baigėsi 1991 metų sausio 13-osios naktį ginant nuo sovietų okupantų Vilniaus televizijos bokštą. Tada jam tebuvo 28-eri.

Daugiau nei du šimtus puslapių apimančios knygos autorius daugiausia rėmėsi T. Masiulio mamos Vitalijos Krivickienės pasakojimais, knyga iliustruota asmeninio albumo nuotraukomis. Leidinyje taip pat nušviečiami Sausio 13-ąją vykę įvy-

Knyga apie T. Masiulį.

Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

kiai Kaune.

Knyga išleista 3,000 egzempliorių tiražu, ji išplatinta po mokyklas ir bibliotekas. Tai pirmoji knyga apie T. Masiulį.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

*****ORIGIN MIXED ADC 604
JAN 13 2006
SERIALS ACQUISITION
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
WASHINGTON
DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-12-06

PERIODICALS

SPORTO

APŽVALGA

Sportas Čikagoje

ČIKAGA SVEIKINA
SONGAILĄ

Pirmadienio (2006.01.09) vakare United centre, „Chicago Bulls“ krepšinio komanda užsitikrino pergalę prieš Toronto „Raptors“.

Jau įeinant į pastatą, koridoriuje nušvito Dariaus Songailos paveikslas, reklamuojamas ant „Bullmen“ žurnalo viršelio su užrašu: „New kid on the block, Darius Songaila hits the Windy City“. Be abejonės, Songaila tokio dėmesio jau yra užsitarnavęs.

Salė buvo sausakimšai pilna. Prieš varžybas — įvairūs pasirodymai, pramogos. Į aikštę išbėgant „Bulls“ komandai — didžiausias triukšmas, ovacijos. Aukšti, baltai apsirengę milžinai, o tarp jų ir Darius Songaila.

„Bullmen“ žurnale yra „Bulls“ administracijos ir visų žaidėjų nuotraukos, biografijos bei žaidėjų asmeninė statistika, bet viršelių puošia tik Darius. Tikriausiai ne vienas lietuvis neiškęs nepasigyręs, kad „štai mano tautietis“. Ir mano kompanijonai nepagailejo man šiuo atveju komplimentų.

Rungtynės buvo intensyvos ir įdomios. „Raptors“ labai geri metė-

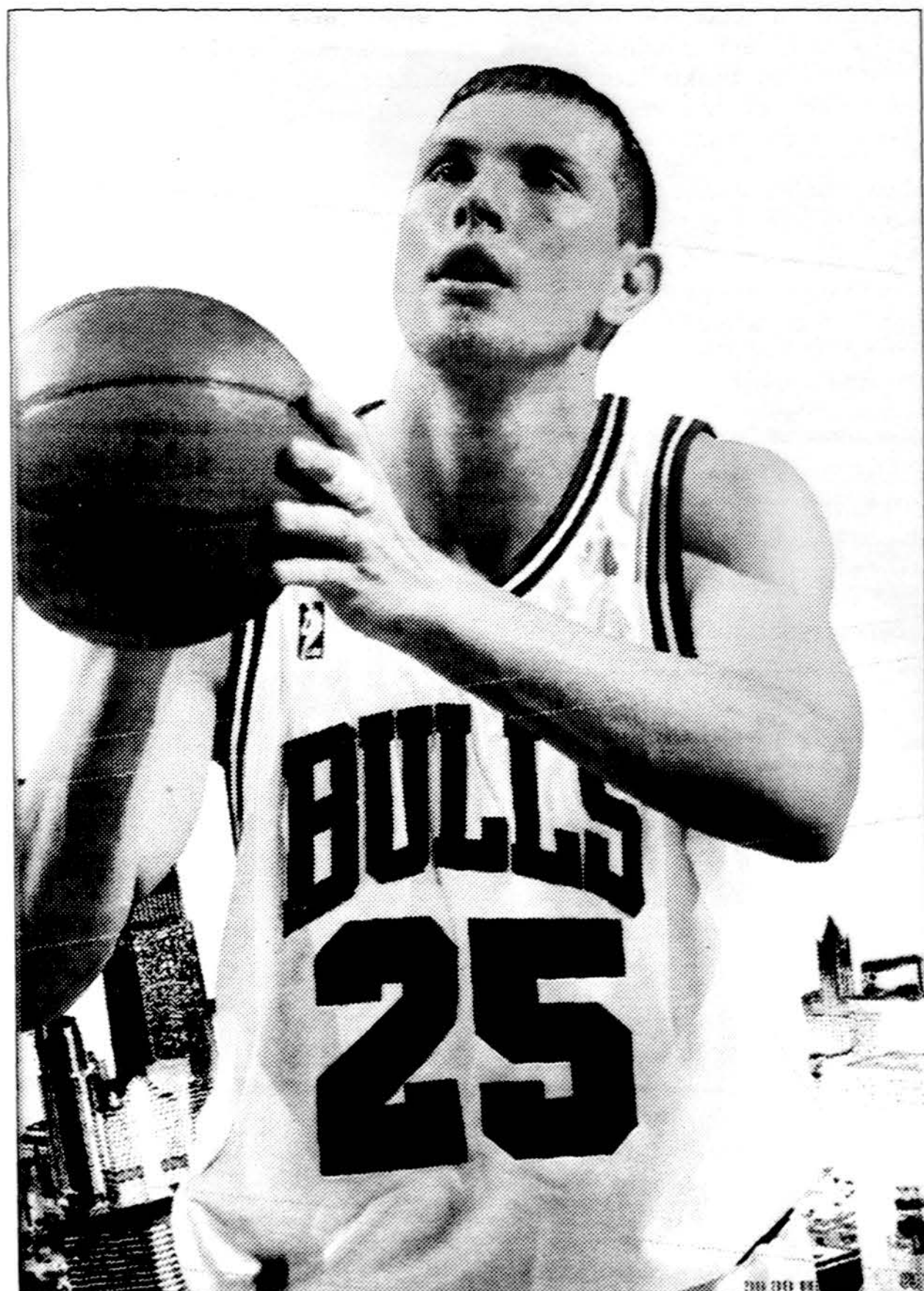
jai, beveik iš kiekvienos pozicijos, bet „Bulls“ stipriai laikėsi ir trečiame kėlinyje vedė su daugiau kaip dvidešimt taškų persvara. Ketvirtame kėlinyje buvo matyti, kad į pabaigą „Bulls“ pasitempė ir įveikė Toronto 113:104.

Salė džiugavo galėsianti kitą dieną nemokamai pasivaikinti McDonald restorano „Big Mac“ porcija. Tai sena tradicija: kai „Bulls“ įmeta daugiau kaip šimtą taškų, kiekvienas, buvęs salėje žaidėjų metu, gauna nemokamai „Big Mac“.

Songaila žaidė pasigėrėtinai, ypač padėdamas kitiems komandos žaidėjams ir per 16 minučių surinko 7 taškus. Jo laikysena aikštėje puiki, estetiška; jis vengia baudų, niekada nerodo pykčio ir retai susikerta su teisėjais. Aš iš savo pusės (turbūt man pritartų ir daugelis mūsų) palinkėčiau Dariui sėkmės bei ištvermės pasilikti Čikagoje ilgesniam laikui, o prieš išbėgant į aikštę išmesti iš burnos kramtomą gumą...

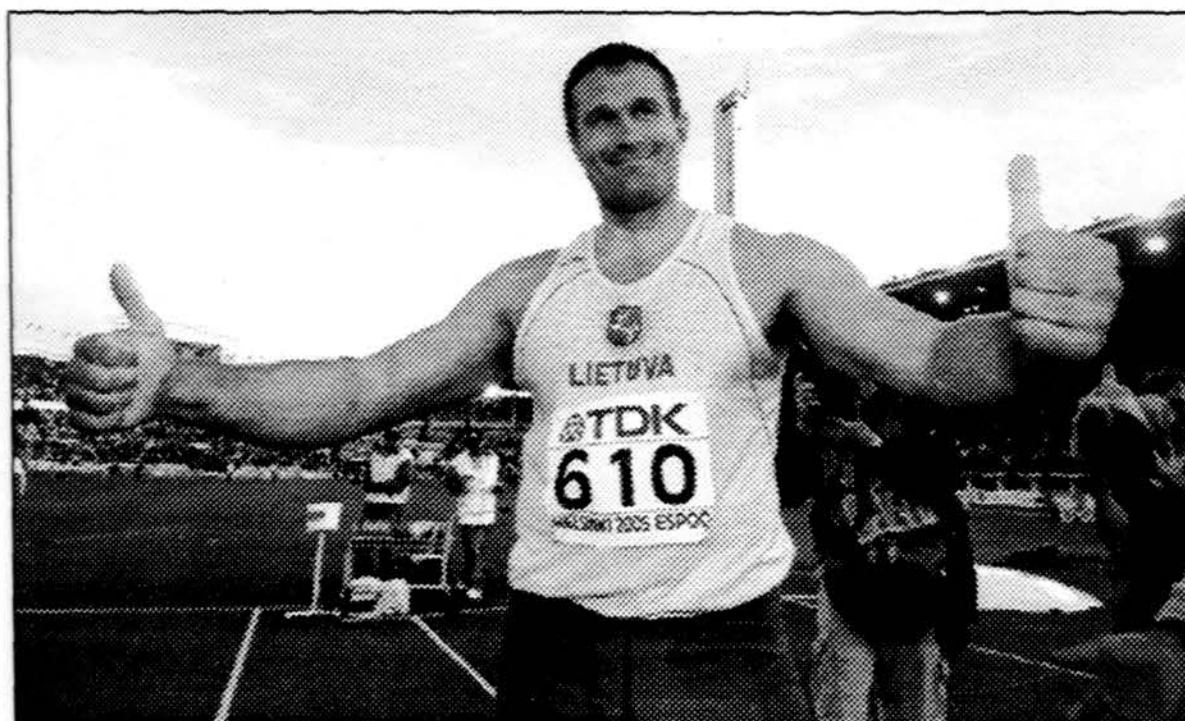
Belieka tik pasidžiaugti, kad Darius Songaila žaidžia „Chicago Bulls“ komandoje.

Pranas Jurkus

Dariaus Songailos nuotrauka, puošianti „Chicago Bulls“ informacinio žurnalo „Bullmen“ viršelį.

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

GERIAUSIAS 2005 METŲ
EUROPOS LENGVAATLETIS

V. Alekna — geriausias 2005-ųjų metų Europos lengvaatletis. (ELTA) nuotr.

Dukart olimpinis bei dukart pasaulio disko metimo čempionas Virgilijus Alekna išrinktas geriausiu 2005 metų Europos lengvaatlečiu. Apklausoje, kurią rengia Europos lengvosios atletikos asociacija (EAA), vilnietis nugalėjo pirmą kartą. V. Alekna rinkimus laimėjo be konkurencijos — 33 metų lietuvi pirmuoju pripažino visos trys rinkėjų grupės: federacijos, žiniasklaida bei lengvosios atletikos gerbėjai.

Antrąją vietą užėmė Prancū-

zijos 110 m bajorinio bėgimo atstovas Ladji Doucoure, o trečiąją vietą pasidalijo Švedijos šuolininkas į aukštį Stefan Holm ir Baltarusijos kūjo metikas Ivan Tichon. V. Alekna šiuose rinkimuose 2000 metais buvo šeštas, 2001 — trečias, 2003 — ketvirtas, o 2004 — dešimtas.

Geriausia metų lengvaatlete taip pat pirmą kartą tapo Rusijos šuolininkė į aukštį su kartimi Jelena Isinbajeva.

ELTA

ATEINANČIO
SEZONO
ČEMPIONATO
MODELIS

Vilniuje įvyko visuotinis Lietuvos krepšinio lyga (LKL) asociacijos narių susirinkimas, kuriame dalyvavo septynių klubų — Vilniaus „Lietuvos ryto“ bei „Sakalų“, Kauno „Atleto“, Klaipėdos „Neptūno“, Šiaulių „Šiaulių“, Panevėžio „Panevėžio“ ir Kėdainių „Nevežio“ atstovai.

Jame buvo aptarti vasario mėnesį įvyksiančios LKL „Fastum Gel Žvaigždžių dienos“ organizaciniai klausimai bei svarstomi 2006—2007 metų LKL ir Baltijos krepšinio lygos (SEB BBL) čempionatų modeliai.

Diskusijoje dauguma klubų pritarė nuomonei, jog kitamet LKL čempionatas vyktų atskirai nuo BBL varžybų dviejų ratų sistema bei atkrintamosiomis varžybomis.

Susirinkime buvo siūloma Baltijos lygos varžybose mažinti komandų skaičių iki 14, Lietuvai atstovaujant visiems 8 LKL klubams. SEB BBL pirmenybės tikslinga būtų organizuoti dviejų pogrupių sistema ir baigti finaliniu šešetu arba ketvertu. Galutiniai sprendimai šiuo klausimu atidėti vėlesniam laikui.

Visuotinis susirinkimas į LKL valdybą nuo VŠĮ Kauno „Atletas“ išrinko klubo pasiūlytą atstovą — direktorių Tomą Kavaliūną.

Tuo pačiu buvo patenkintas asociacijos nario VŠĮ „Mazeikių naftos sporto klubas“, prašymas išstoti iš LKL. Dėl finansinių problemų Mazeikių „Naftos“ krepšinio klubas pasitraukė iš LKL po 2003—2004 metų sezono, tačiau buvo asociacijos nariu iki šiol.

BNS

Daugiau sporto žinių
skaitykite 11 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ONĖ BALIUKONYTĖ

KRAUJU PAKRIKŠTYTI

Mus vėlei brolių krikštija krauju —
Istorija... Štai regim okupantų prieky — Judą!
Pavirtusį lyg pasakoje slibinu devynkalviu rajū,
Virš Lietuvos vėl spjaudo ugnį juodą

Dvasia piktoji... Bet Pilėnų pelenai gyvi —
Ir aidi Žalgiris — tebeliepsnoja partizanų ryžtas!
Daina lyg paskutinis gurkšnis vandenio gaivi...
Todėl išėjė Nepriklausomybės vieškeliu — negrįžta

Ir nedreba, ir nesiskundžia nuovargiu... Tai mes
Nūnai — į vieną kietą susigniauzę kumštį...
Ir jei po kojų sotų trupinį staiga numes
Pasaulis — nesiklaupsime... Palaukim unkšti

Ir nesileisime pasmaugiami eilių angies —
Prie sviesto, aukso, alkoholio — elgetos ir turčiai!
Nelaisvės duona — nepraryjamai sprangi...
Aklajam vergo protui, sąmonei jo kurčiai —

Vien greit išblėsęs garsas — Kruvina Auka
Ant aukuro Sekmos Dienos... Dangop suklusę —
Ko krūptelėjo miestai, kaimai, kalbos ir laukai?
Šauksmai ir šūviai, tankų gaudesys ir vėjo gūsiai...

Į purvą kūnus mūsų žuvusių sūnų —
Štai mina tie, kurių vardus dabar prakeikėm
Net lūpom kūdikių gležnų ir motinų senų...
Neplyšk, širdie, nunokusi sunkiom rūstybės kekėm!

Tačiau nuo šiolei mūsų vėliavų spalva
Raudona — neapykantos tylios, gėlos gelminės!
Žemai palinko erškėčiuota Lietuvos galva
Antakalnio kalnelyje... Jau ne į minią —

Į Tautą kyla jos rauda šviesi...
Jaunom gyvybėm žuvusių prisiekiame:
net paskutinį priešui akmenį suaižius —
Mes būsime — krauju pakrikštyti — drauge visi!
Ir mes budėsime — nūnai, rytoj, per amžius!

„Lietuva: dokumentai, liudijimai, atgarsiai, 1991.01.13“

1991 m. sausio 13-ąją sovietų tankai ir šarvuočiai Vilniuje.

Algimanto Žižiūno nuotr.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Lygiai prieš penkiolika metų...

„Pasigirdo šauksmų, kad yra aukų, o desantininkai toliau sadiščiškai buožėmis daužė minią. Visą laiką nenutilo automatų ir pabūklų šūviai. Bet žmonės nesiskirstė. Mes toliau skanduodami stovėjome, kaip siena. Tuomet savo darbą pradėjo tankai.“

„Rodžiau tankistams, kad sustotų, kad nevažiuotų ant žmonių, bet jie neklausė ir spaudė mus prie skersai kelio užstatytos mašinos. Dar turėjau vilties, kad sustos, bet nesustojė. Tankas važiojo — artėjo prie mašinos, akimirkai pristojė, suriumojo ir... Žmonių nebe mačiau.“

„Nė vienas žmogus, esantis prie bokšto, neturėjo net akmens rankoje. Vienintelis ginklas buvo skandavimai: „Laisva Lietuva!“ (Ištraukos iš knygelės „Lietuva, dokumentai, liudijimai, atgarsiai. 1991.01.-13“. Vilnius.)

Lietuvos Nepriklausomybė gimė 1990 m. kovo 11-ąją; buvo pakrikštyta 1991 m. sausio 13-ąją. Ne vandeni — krauju! Šiandien nuo anų šurpų įvykių Vilniuje sukanka lygiai 15 metų. Esame įsitikinę, kad be šio krikšto Lietuva vargiai būtų išlikusi, nes laisvės sėkla tik tuomet tarpiai auga, kai ji palaistoma krauju...

Šiandien sveikinkime kiekvieną sutiktą lietuvį, po nepriklausomybės atkūrimo atvykusį į JAV. Ne tik sveikinkime, bet padėkime! Už tai, kad tomis bandymo dienomis (ir naktimis) nepalūžo, neišsigando nei grasinimų, nei šautuvų, nei tankų, neatsisakė savo tikslo net tada, kai akis akin susidūrė su mirtimi.

Vienoje iš aukščiau pateiktų citatų sakoma, kad „nei vienas žmogus rankoje neturėjo akmens“. Lietuviai suprato, jog ši lemtinga kova nebus laimėta akmenimis ar kitais ginklais (kaip daroma, pavyzdžiui, Palestinoje), bet nepalaužiamu pasiaukojimu ir tėvynės meile. „Vienintelis mūsų ginklas buvo skandavimas „Laisva Lietuva!“ — kalba tų įvykių liudininkas. Ir tai verčia susimąstyti: kas atsitiko? Kaip per tokį palyginti trumpą laiką daugelis pamiršo anų dienų nuotaikas, vienybės ir pasiaukojimo dvasią? Kodėl ne-

maža tautos dalis nemato savo tėvynėje nieko teigiamo? Ką reikėtų daryti, kad grįžtų bent dalelė 1991 m. sausio 13-osios nuotaikų?

Amerikos (ir kitų užsienio šalių) lietuviai taip pat gerai prisimena anos sausio 13-osios įvykius. Nuo pat Sąjūdžio pradžios kiekvieno lūpose ir širdyje buvo lietuvių tautos atgimimas ir pastangos siekti laisvės. Kone visuose amerikiečių laikraščiuose bei žinių laidoose pati svarbioji vieta kasdien buvo skiriama Lietuvai. Pirmuosiuose dienraščiu puslapiuose mirgėjo trispalvės, minių Vilniuje, Katedros aikštėje, vaizdai, buvo cituojamos Vytauto Landsbergio ir kitų Sąjūdžio vadų kalbos. (Daugelis mūsų tautiečių rinko anglų kalba laikraščių iškarpas apie Lietuvą ir šiandien jas tebeturi.) Kai Lietuva paskelbė nepriklausomybės atkūrimą 1990 m. kovo 11 d., Amerika džiaugėsi kartu su mumis. Kai po metų, sausio 13-ąją, Vilniuje buvo pralietas mūsų tautos vaikų kraujas, amerikiečiai išreiškė ir siaubą, ir pasipiktinimą, ir solidarumą. Atrodė, kad Amerikos žiniasklaidai niekad nebus per daug žinių apie įvykius Lietuvoje. Siekiant bent iš dalies patenkinti tą žiniasklaidos dėmesį, lietuviškas jaunimas (prisidėjo ir vyresnieji) Čikagos priemiestyje įkūrė vadinamąjį „Hot Line“ informacijos centrą, išstisęs paras budėdami prie telefonų ir radijo imtuvų, žinias iš Lietuvos paskleisdami po visą šią didžiąją šalį, ypač informuodami Vašingtoną.

Jeigu po 1990 m. kovo 11 dar buvo nemažai į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą žiūrėjusių, kaip į neįgyvendinamą svajonę, kuri, nors pasiekta, netrukus išnyks, tai sausio 13-ąją lietuvių tautos parodytas ryžtas net ir didžiausius skeptikus įtikino, kad lietuviai buvo pasiruošę bet kokia kaina užtikrinti savo valstybei ir tautai laisvę. Už tai Lietuvos istorija turi jiems amžinai būti dėkinga ir Sausio 13-ąją paskelbti viena iškilmingiausiai minėtinų mūsų tautinių švenčių.

Lai gyvuoja laisva Lietuva! Garbė jos didvyriams per amžius!

DIENOS, SUTVIRTINUSIOS MŪSŲ PILIETIŠKUMĄ

Jau 15 metų mus skiria nuo tų nerimastingų Sausio 13-osios dienų ir įvykių. 1991 metų sausis — tai nepaprastas laikas, tai mūsų valstybės atgimimo kulminacija, jos įtvirtinimas, jos piliečių pasiaukojimo ir nepakeičiamo apsisprendimo manifestacija. Tai XX amžiaus mūsų Žalgirio mūšis, apgynęs laisvę ir nepriklausomybę, tai mūsų herojiškos istorijos šviesioji užsklanda, galutinai įtvirtinusi mūsų valstybės ateitį, paženklinant žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų krauju. Tuo keliu ir šiaudien mes einame — tai atsakingos ir įpareigojančios laisvės kryptis, tik šiuokart nuolat girdint didžiojo kaimyno kitokius grasinimus, ener-

getinius, diplomatinis, ekonominius.

Stebuklingiausias tų dienų patyrimas — savaiminis pilietiškumas, radęs be jokių programų ir projektų, ilgalaikių mokymų ir pratybų. Žmonės mūru stoji ginti savo laisvės, vieningai, vieni kitus paragindami skubėjo prie svarbiausių valstybės institucijų nesibaimindami siautejančio okupanto žlegančių tankų ar šarvuotųjų, paklaikusių omonininkų ar ginkluotų kariškių. Laisvės patyrimas sustiprino mūsų pilietinį orumą nugalėjo mūsyse tylų susitaikėliškumą. Mūsų laisvės dvasia, tūnojusi giliai įkalinta, atrodė, bus išsaugojusi visų kovų už

valstybės nepriklausomybę patirtį ir lemiamą pavojaus momentu prasi-veržė. Dabar arba niekada — tik toks egzistencinis pasirinkimas buvo likęs. Mes buvome tomis sausio dienomis remiami ne tik viso demokratinio pasaulio ar laisvę gerbiančių žmonių, bet ir mūsų protėvių, senelių, tėvų, su ginklu gynusių savo žemę nuo visokiausių pavergėjų. Mūsų piliečių dvasinė stiprybė buvo galingesnė už okupanto grūmojimus — piliečiai apgynė savo valstybę.

Tos sausio dienos telkė žmones, skatino pagarbą ir dėmesį šalia esančiam, susibūrimo vietose visi dalinosi tuo, ką turėjo: karštos ar-

batos puodeliu, sumuštinio kąsniu, vieta prie laužo. Rėmė gynėjus įmonės, pavieniai piliečiai. Tūkstančiai, prigludę prie radijo imtuvų ar televizorių, neramiai sekė įvykius. Būta baimės, nežinios ir nevilties. Visi laisvės vardan buvo pasiryžę bet kokiai aukai, net gyvybės. Kaip Pilėnų legendoje — laisvės tevertas tas, kas už ją grumiasi. Be jokių išankstinių scenarijų sukurta didinga, herojiška batalinė epopeja: jis kūrėjas — Lietuvos žmogus, su-traukęs vergo grandines ir visa didybę sukilęs prieš okupanto smurtą. Koks šviesus ir taurus tų dienų grožis!

Nukelta į 5 psl.

„DRAUGO“ lietuviukai

Redaktorė Laima Apanavičienė

Mieli „Draugo“ lietuviukai,

Jūs tik iš tėvų, senelių ar mokytojų pasakojimų žinote, kas įvyko Vilniuje prie televizijos bokšto naktį iš sausio 12-os į sausio 13-ą. Mat dauguma iš jūsų, skaitančių šį skyrelį, tada dar nebuvo gimę, arba buvote dar labai maži. Tą naktį visa Lietuva stėjo ginti savo laisvės. Ir ne tik Lietuva. Į pagalbą atskubėjo solidarumo delegacijos iš Latvijos, Baltarusijos, Gruzijos, Moldovos, Lenkijos, Vengrijos. Ši kova pareikalavo aukų — žuvo 14 žmonių. Prirašyta daug knygų apie šį įvykį. Mūsų pareiga ne tik skaityti, bet savo darbais vykdyti žuvusiųjų priesaikas, myleti ir gerbti savo Tėvynę, kur bebūtume, kokiame Žemės kampelyje begyventume. Tauta gyva tol, kol jos vaikai nešios savo širdyse Tėvynės meilės kibirkštį. Lietuvių poetas Justinas Marcinkevičius yra taikliai pasakęs: „Vėliavą ne taip sunku iškelti, kaip sunku per kasdienybę nešti“. Tad savo kasdieniniais darbeliais stenkimės tą Lietuvos vėliavą nešti, nenuleiskime jos, nes laisvė — pirmasis ir tikrasis laimės ir gerovės šaltinis.

Redaktorė

Maironio lit. m-los mok.
Gabrielės Tvaskutės piešinys

Čikagos lituanistinės mokyklos aštuntos klasės mokiniai lietuvių kalbos pamokos metu kalbėjo apie laisvę. Štai keletas jų minčių:

„Laisvė yra maloni. Jeigu Lietuva nebūtų laisva, vis dar vergautume. Lietuviai norėjo laisvės, kad išliktų jų gimtinė Lietuva. Tiek daug žmonių kovojo už laisvę ir paaukojo save, bet kartais pagalvoji, ar buvo verta, nes Lietuvoje dabar labai sunku gyventi, ypač seni žmonės vargsta. Laisvė man patinka. Nelaisvi žmonės nelaimingi. Mes nevertiname laisvės. Laisvė yra toks dalykas, kurio negali nusipirkti, bet už ją verta kovoti. Žmonės turėdami laisvę turėtų ją branginti. Lietuvai geriau būti laisvai nei kitų priespaudoj. Laisvė reiškia, kad Lietuva niekam nepriklauso, žmonės gali rašyti, kalbėti lietuviškai.

Klasės draugų mintis užrašė
Marija Steigvilaitė

Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai apie Sausio 13-ąją

Sausio 13 d. buvo labai liūdna diena. Man močiutė ir mokytojos pasakojo apie tą dieną. Jos pasakojo, kad Lietuva norėjo būti nepriklausoma. Sovietų kareiviai norėjo užimti Lietuvos televizijos bokštą ir sakyti visam pasauliui, kad Lietuvoje buvo gera ir meluoti. Lietuviai bandė sustabdyti juos. Jie visi sustojo aplink bokštą ir dainavo. Niekur nėjo, tik stovėjo. Stovėjo ten 3 dienas. Sovietų kareiviai važiuo su tankais ir mušė lietuvius.

Tadas Varaneckas

Man atrodo, kad Sovietinė Rusija nenorėjo, kad Lietuva būtų laisva. Rusija norėjo būti stipri. Todėl norėjo užgrobti Lietuvos televizijos bokštą. Lietuviai neleido. 13 žmonių žuvo. Tai atsitiko sausio 13 d. 1991 metais.

Karolis Rumsevičius

Sausio 13 dieną 13 žmonių žuvo dėl Lietuvos nepriklausomybės. Sovietų Rusija norėjo išlaikyti Lietuvą, nes ji pirmoji norėjo atsiskirti. Norėjo užimti televizijos bokštą, kad Lietuva nepasakytų, ką daro sovietų kareiviai kitoms šalims. Kareiviai važiuo su tankais per žmones, mušė juos.

Tadas Markevičius

Sausio 13 d. buvo liūdna diena. Gyvybės prarastos ir daug sužeistų. Sovietų armija bandė užimti televizijos bokštą, Lietuva nepasidavė. Daug žmonių stovėjo prie bokšto, net ir kai tankai važiuo, jie laikėsi tvirtai. Jie dainavo lietuviškas dainas, nesvarbu kaip baisu buvo. Jie taip mylėjo Lietuvą, kad kai kurie net žuvo. Dabar mes galvojame kaip tie žmonės gynė Lietuvą, kaip niekad nepasidavė, kaip parodė meilę Lietuvai sausio 13-ą dieną.

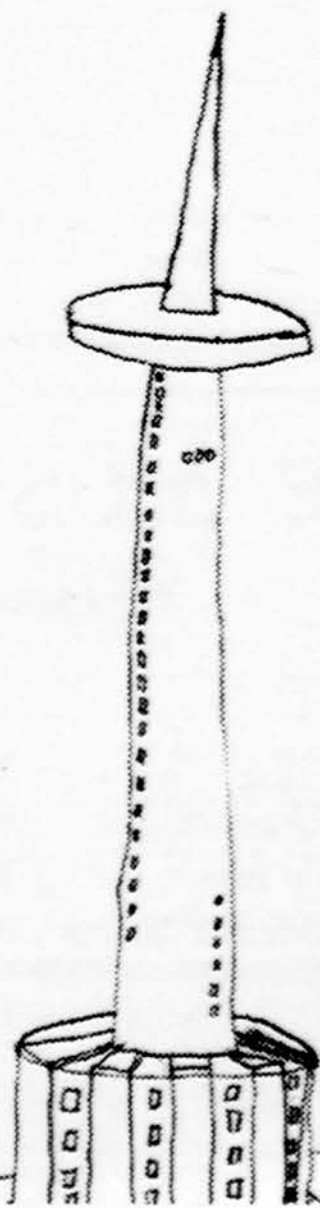
Nora Sadauskaitė

Aš galvoju, kad lietuviai buvo teisūs, kad norėjo nepriklausomybės. Jie turėjo savo šalį ir nenorėjo būti prijungti prie kitos šalies.

Klaudijus Žemaitis

Mano mama ir tėtė man pasakojo daug kartų apie sausio 13 d. Aš nesuprantu, kaip tokie dideli tankai gali važiuoti ant žmonių. Man labai skaudu, kad taip atsitiko. Aš tikrai sužinojau, kaip žmonės myli Lietuvą. Stovėjo drąsiai prie bokšto ir dainavo dainas tik dėl Lietuvos. Ačiū žmonėms, kad saugojo Lietuvą.

Laura Vyšniauskaitė

Maironio lit. m-los mok.
Klaudijaus Žemaičio piešinys

Konkurso „Atgimusi Lietuva“ dalyvės Marijampolės rajono (Lietuva) Želsvos pagrindinės mokyklos mokinės Vytautės Ferensaitės piešinys.

Sausio 13 d. buvo labai baisi diena. 14 žmonių žuvo, daugiau kaip 100 sužeisti. Lietuviai buvo labai stiprūs. Jie atėjo be ginklų ir neleido užimti Lietuvą. Šitas atsitikimas parodė visam pasauliui, kaip labai lietuviai myli savo Lietuvą. Jie myli ją visa širdimi ir jie nebijojo mirti už laisvę. Priešai galvojo, kad šitie žmonės be ginklų ir tankų, tai mes juos labai greitai užimsim, bet lietuvių meilė sustabdė visus šautuvus ir visus tankus. Lietuva yra maža, ji turi mažai žmonių, bet jina turi labai daug MEILĖS!

Gabrielė Tvaskutė

Atminimas tos dienos labai graudus, bet vis tiek mes džiaugiamės, kad mes esame lietuviai ir mūsų šalis Lietuva - NEPRIKLAUSOMA!

Laura Brazdžiūnaitė

Šiandien, sausio 7 d., mes klasėje žiūrėjome filmą. Mes matėme, kas įvyko 1991 m. sausio 13 d. Filmas buvo baisus ir nemalonus. Man buvo labai gaila, kad kareiviai žudė, mušė ir sužeidė žmones. Bet tie žmonės, kurie stovėjo prie televizijos bokšto, buvo tikri didvyriai. Jie vis kartodami šaukė: „Lietuva, Lietuva“ ir dainavo dainas.

Rūta Misiūnaitė

Šitame filme buvo daug sužeistų žmonių. 1990 metais Lietuva paskelbė nepriklausomybę, kad nori būti atskiras kraštas. Sovietų sąjunga 1991 m. norėjo užimti televizijos bokštą. Kad apginti, lietuviai sustojo aplink tą bokštą ir dainavo. Kareiviai naudojo tankus, kad galėtų užimti bokštą. Kol sovietai kontroliavo bokštą, niekas nežinojo kas Lietuvoje atsitiko. Tada iš Kauno buvo paskelbta, ką padarė kareiviai, kad kiti kraštai žinotų.

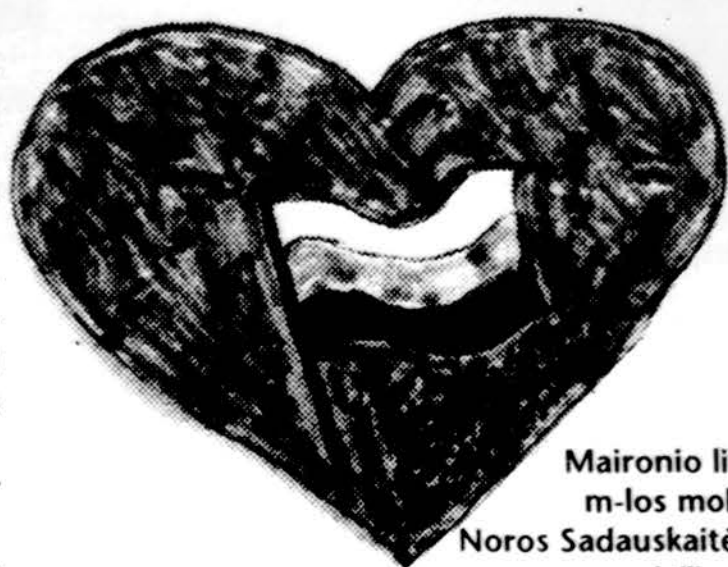
Kovas Kulbis

1991 metų sausio 13 d. buvo labai baisi diena. Rusijos kareiviai norėjo atimti Lietuvos televizijos bokštą. Lietuvos žmonės stovėjo be ginklų.

Daug žmonių žuvo mylėdami Lietuvą. 3 ilgos dienos praėjo. Kai pagalvoji apie šitas dienas, pasidaro liūdna.

Bet dabar viskas tylu ir ramu Lietuvoje.

Brigita Kurtinytė

Maironio lit. m-los mok.
Noros Sadauskaitės piešinys

DIENOS, SUTVIRTINUSIOS MŪSŲ PILIETIŠKUMĄ

Atkelta iš 3 psl.

Norom nenorom prisimeni ir kitas tų dienų detales, vienos grėsmingesnės, kitos baugios, bet iš jų deliojasi tų dienų vaizdas. Sumanymas buvo labai aiškus: nepatenkinta liaudis, vadovaujama vietinių bolševikų, ir talkinama okupanto kareivių, paima valdžią į savo rankas. „Nacionalinio gelbėjimo komitetai“ kuriami visoje valstybės teritorijoje, kiekviename mieste ir rajone: atėjus lemiama valanda, jie turėjo perimti valdžią visur. Periferijoje jie susibūrę tik lūkuriavo, nedrįso viešai reikštis, tačiau daugumą vietos žmonės žino, jie čia gyvena, dirba ar net dalyvauja politikoje. Neabejoju, jie visi morališkai nuteisti.

Socialinei įtampai tom lemtinomis dienomis grėsmingą įtaką padarė netikėtas kainų padidėjimas, neaiškiu kvapeliu padvelkė iniciatyva paskelbti nepriklausomybės akto moratoriumą, vyriausybės atsistatydinimas galėjo visiškai destabilizuoti padėtį valstybėje. Viskas gulė į aiškia sistemą — reikia su-

kelti sumaištį, sukiršinti pačią valdžią, ją suskaldyti, kad ateitų „gelbėtojai“. Ir šiomis lemtinomis valandomis tauta pasirinko ne nuolankumą, keliaklupsčiavimą sovietų vadų reikalavimams, bet aiškia V. Landsbergio poziciją: jo įžvalgumas, atsargumas ir drąsa suvaldė beplintantį chaosą, ir jo kvietimus atsiliepti žmonės, būriais rinkęsi prie svarbiausių valstybės institucijų. Nepajėgę tomis aplinkybėmis dirbti valdžioje pasitraukė į nuošalę (žinia, vėliau jie ciniškai grįžta į politikos areną). Vargu ar bepatirsime tokį valdžios ir piliečių artumą, kokį išgyvenome tomis savaitėmis. Žinoma, tuomet išryškėjo ir šandien klestintis politikoje makiavelizmas — išskaiciavimas ir noras valdyti, dominuoti, regėti intrigas, veikimas be jokių sąžinės virpesių. Aišku buvo kitkas: okupantas veikė per kai kuriuos mūsų piliečius, nes jam visada reikia vietos autoriteto, kuriuo tikėtų bent dalis visuomenės. Piliečiai, deja, apgynė ir tokias politikos nuodėmes, kurios ir šandien kai kam yra kasdienybė.

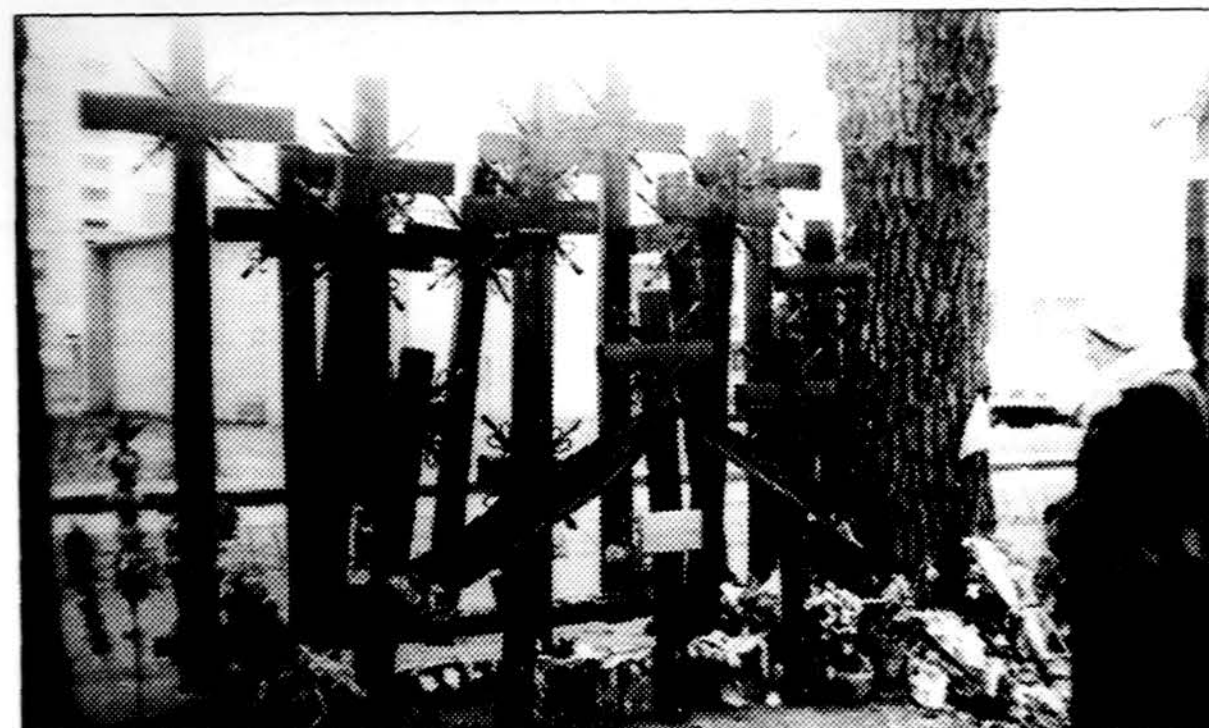
Grazi poetės O. Baliukonytės tų dienų ištartis:

*Mes būsime krauju pakrikštyti
— drauge visi!
Ir mes budėsime — nūnai, rytoj,
per amžius!*

Tai apeliacija į mūsų visų pilietinę nuovoką, į mūsų patriotinius

jausmus, tai raginimas būti ištikimiesiems laisvės ir nepriklausomybės keliui, įpareigojimas neišduoti Sausio 13-osios apgintų vertybių ir idealų.

Valentinas Stundys
Lietuvos krikščionių demokratų pirmininkas

Po 1991 m. sausio 13-osios — Aukų atminimo kryžiai prie RTV pastato Konarskio g., Vilniuje. Prano Abelkio nuotr.

R. Sikorskis: Susirinkom pas jus (V. Landsbergiui) sausio tryliką, jau buvo išaušę. Prunskienės kabineta mes ten truputį „pertvarkėm“. Kas ten dar buvo likę, tai mes nebepalikom. Nors ten nedaug ko ir buvo, o Šimėnas dar nieko nebuvo įsigijęs.

V. Landsbergis: Nebepalikot, sakot... Tai ką, ligi tol galvojot, kad ji dar sugrįš?

R. Sikorskis: Tarp kitko, ji atvyko dar tą pačią naktį. Paryčiui atvažiavo ir pranešė, kad Šimėnas dingęs.

V. Antanaitis: Įdomiausia, kad ji žinojo mašinos, kuri Šimėną paėmė, numerį, vairuotojo pavardę. Aš galvoju — iš kur ji per valandą kita galėjo tai sužinoti.

R. Sikorskis: Mes tai sužinojom iš Parlamento radijo, taip pat žinojome ir apie naujai priimtus sprendimus.

A. Nasvytis: Regis, ji ir atsirado tuo metu. Mes su Kuoliu buvom išėję į Aukščiausiąją Tarybą ir iki mūsų išėjimo jos nebuvo. Išėjom apie pusę šešių.

R. Sikorskis: O mes išėjom po jūsų.

A. Nasvytis: Ne, mes grįžom jūsų pasiimti. Butkevičius ir apsaugą davė. Dvylika vyrų ejo ilgais skvernais.

R. Sikorskis: O minia šaukė — matai, ir Sikorskis atėjo prie Parlamento! Galvojo, kad manęs nebus...

Aš jau seniai jaučiu, kad tai įvyks, kad Kremlius tokią akciją turi padaryti. Kai mes išėjom iš Ryžkovo 1990 metų lapkričio 10, ten buvo aišku, kad tokia akcija bus... Ir Prunskienei sakiau — mums liko gyventi gal pora mėnesių... Nes mes nesutikom įeiti į Sąjungos biudžetą ir planą, ir viskas.

V. Antanaitis: Aš kelias dienas prieš tai buvau Švedijoje, tai švedai žinojo, jau laukė. Jau nuo pat Kalėdų nuolat klausinėjo — ko jūs čia sėdite užsienyje?

V. Landsbergis: Iš tikro ir čia mes visi jau tume ir pasikalbėdavom. Dar apie gruodžio vidurį kažkokia proga pasakiau — kažgi ar mes sulauksim Kalėdų... Iš tikrųjų buvo tokia nuotaika. Ir po to, kai man buvo papasakota, kokių stiliumi Maskvoje jie kalbėjo, kaip grūmojo.

R. Sikorskis: Taip, diktatorišku stilium.

V. Landsbergis: Aš perpasakojau poniai Thatcher ir ponui Bush, kad sovietai yra nusiteikę tikrai labai agresyviai ir kad jų grasinimai netuosti. Ir kad mums reikia kokios nors apsaugos. Tuo metu kaip tik vyko konferencija Paryžiuje, ir aš ponios Thatcher prašiau, kad mus užtartų, kad mes galėtume dalyvauti nors kaip svečiai... Jinai pažadėjo. Bet kai atvažiavo Gorbačiovas, ir Prancūzija sutiko mus iš konferencijos išmesti, tai jau buvo blogas ženklas... Nors vargu ar tai būtų ką nors pakeitę; veiksmai jau buvo paruošti ir gerai

PRISIMINIMAI APIE SAUSIO TRYLIKĄ

Kalbasi buvę ministrai **R. Sikorskis**, **V. Antanaitis**, **A. Nasvytis** ir buvęs Aukščiausios Tarybos — Atkuriamojo Seimo pirmininkas **V. Landsbergis**. Pokalbis įrašytas 1993 metais. Tekstas neredaguotas, be komentarų... Pokalbį užrašė V. V. Landsbergis

Nr. 1

sukoordinuoti su karo veiksmų pradžia Persų įlankoje.

R. Sikorskis: Taip, sovietams tai buvo vienintelė patogi proga, — o prancūzai mat juos palaikė... Oi įdomūs tie Vakarų politikai.

V. Landsbergis: Įdomių aplinkybių buvo ir čia. Jau išvakarėse, prieš pat Naujuosius metus, Aukščiausioji Taryba svarstė šešių punktų nutarimą dėl kainų pakėlimo... Nors ir labai smarkiai priešinantis kairei ir centrui, vis dėlto vieną punktą nutarimą dėl kainų perkėlimo... Nors ir labai smarkiai priešinantis kairei ir centrui, vis dėlto vieną punktą priėmė — kad Vyriausybė pati negali pakelti kainų — taip, kaip yra pasakyta — nesuspažindinus visuomenės, neparuošus kompensacijų...

Bet nuojauta buvo. Juk mes turėjom atostogų išeiti dviem savaitėm, o paskui paskutiniu momentu susitarėm, kad daugiau kaip savaitę negalima jokių būdu... Sausio aštuntąją turėjom susirinkti. Aišku, jei būtume nutarę susirinkti ir penkiolikąją, vis tiek po kainų pakėlimo būtų reikėję ekstra šaukti. Mes jau žinojom — Alksnis Rygoje buvo atvirai pasakęs, kad jie jau pasiruošę, tik laukia kainų pakėlimo.

R. Sikorskis: Kai buvo svarstomos kainos, aš gulėjau ligoninėje, ir niekas mano nuomonės neklausė. Apie tai geriau turbūt kiti ministrai žino.

A. Nasvytis: Svarstymai buvo... Bet kaip analogas buvo rodamos Estija ir Latvija, kur kainos jau buvo pakeltos. Be to, turint galvoje tautinę sudėtį — juk ten pakėlus kainas nieko esminio neįvyko.

R. Sikorskis: Bet ar jie tiek pakėlė?

A. Nasvytis: Ponia Jusevičienė įrodinėjo ir lygino papunkčiui su Latvija ir Estija — vos ne tas pats.

R. Sikorskis: Latviai ir estai mus labai spyrė kainas kelti. Aš, tarp kitko, niekad nesutikau, kad mes toje srityje turim eiti koja kojon su jais. Bet manęs niekas neklausė, net į posėdį nepakvietė. Brazauskas dabar sako, kad aš tuo metu pasislėpiau... Bet nei vienas mano kolega taip pat man

nepaskambino... Aš gulėjau ligoninėje su bronchitu ir nedidele aritmija, turėjau palatoj kostiumą ir galėjau bet kuriuo momentu šokti į mašiną ir važiuoti. Na, manau, jeigu aš Jums nereikalingas, tai pražukit... Aš jaučiau, kad pražus ta Vyriausybė. Bet vis tik keista, jeigu premjeras ir du vicepremjera nemato jokio reikalo su finansų ministru pasitarti. Tai mane šiek tiek įžeidė. Juo labiau, kad aš ir raštą parašiau, kad nereikia kelti kainų tuo metu... Jie menki politikai buvo... šioj srity.

A. Nasvytis: Bet aš neatsimenu, kad šis raštas MT bent perskaitytas būtų.

R. Sikorskis: Nes niekas jo neparodė... Raštas buvo įteiktas ir Prunskienei, ir Parlamentui. Ir Landsbergiui turbūt neparodė? Kažkur nusimetė ir tiek. Aš prašiau, kad reikia palaukti, pasidairyti — ką Maskva darys. Politinė padėtis Lietuvoje irgi absurdiška — OMON užiminėja rūmus, o mes kainas keliam. Ir „Alfa“ paskiau atskrido — juk tai neatsitiktiniai dalykai. Kai per radiją išgirdau, kad jau atskrido „Alfa“, iškart kostiumą ant durų pasikabiniau. Šimėnas buvo sakęs, kad tą naktį miegosim ramiai, o aš grįžęs sakiau priešingai — šita naktis rami nebus... Ir iš tikro — pusantros valandos nusenudom, ir prasiėjo.

A. Nasvytis: Mane, kaip labai patiklų žmogų, apgavo delegacijos atvykimo istorija. Aš prisimenu vieną faktą — prieš mūsų vakarinį posėdį, po kurio mes nuvažiuom pas Kozyrovičių valgyt kibinų. Aš vis į „Neringą“ užbėgdavau kavos atsigerti. Ten sutikau vieną pažįstamą anglą, kuris ir klausia: — Na, ministre, į kurią pusę dabar reikala kryptis? Aš jam ir sakau: — Rytoj atvažiuoja Maskvos delegacija, atrodo, kad viskas turi būti gerai.

R. Sikorskis: Na, bet jūs, kai buvot posėdyje sausio šeštąją, žinojot, kad Parlamentas nesutinka kainas kelti. Kaip jūs galėjot svarstyti tą pakėlimą ir leisti Brazauską su Prunskiene į televiziją, kol Parlamentas jums to neleido?.. Jums tą Parlamento nutarimą iš viso paskelbė ar ne? Tai gi jus apmulkino, jeigu tai nutylėjo. Gal jis iš viso nepasiekė Vyriausybės?

A. Nasvytis: Gal ir nepasiekė.

R. Sikorskis: Nuo gruodžio 28 dienos iki Trijų karalių buvo šiek tiek laiko, galėjo pasiekti Vyriausybę, kaip Jums atrodė?

A. Nasvytis: Bet posėdyje dalyvavo Parlamento komisijų pirmininkai...

R. Sikorskis: Na ir kas... Jie juk negali Parlamento sprendimo pakeisti. Antanavičius su Rudziu — tai dar ne Parlamentas. Jie tik savo nuomonę galėjo pasakyti — kad šią kainų kėlimo akciją palaiko. Matot, kaip įdomu išeina. Parlamente socialdemokratai priešinosi nutarimo priėmimui, ar ne? Bus daugiau.

Pristatytos Blokados fondo vertybės

Lietuvos blokados fondo vertybių ekspozicija.

Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 12 d. (ELTA) — Laisvės gynimo 15-ųjų metinių sukakties proga Lietuvos parlamento rūmuose visuomenei pirmą kartą pristatyta dalis originaliausių Lietuvos blokados fondo vertybių (682 vietiniai).

Parodoje eksponuojami įvairūs juvelyriniai dirbiniai, kurie 1990 metais, sparčiai nuvertėjant pinigams, buvo nupirkti už paaugotus 7.6 mln. rublių. Ši ekspozicija, kaip tikisi organizatoriai, papildys žinias apie mūsų istoriją ir paskatins rasti atsakymą į klausimą: kokia turėtų būti Blokados fondo ateitis.

Parodą atidaręs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas priminė, kad 1990 metais — ekonominės blokados metais — daugelį Lietuvos gyventojų užgriuvo finansiniai nepriekliai, tačiau tautą parodė turinti neišsemiamą ir ilgą laiką saugotą

vertybių. „Ne materialines, o žmogiškąsias vertybes. Ilgus dešimtmečius budriai slėptus aruodus. Pasiaukojimo savo gimtajam kraštui aruodus. Sunkiausiu metu tauta juos ne tik parodė, ne tik atvėrė, bet ir sudėjo į kylančios valstybės pamatus“, — sakė jis.

Seimo vadovas pažymėjo, kad Blokados fondui buvo aukojami pinigai, taip pat juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai. Už piniginius įnašus buvo nupirkti dešimtys tūkstančių taurių metalų gaminių, kurie ilgą laiką atgulė slėptuvėse.

Anot A. Paulausko, Lietuvos blokados fondą saugo ir įstatymas, kuris įpareigoja ne tik išsaugoti, bet ir didinti šio fondo lėšas. „Ar deramai vykdomė šias prievoles? Ar nejučiaime pilietiško ir viešumo, patriotizmo ir tautinės savimonės nepriekliaus?“ — svarstė Seimo vadovas.

Laisvės gynėjai prašo politikus elgtis...

Atkelta iš 1 psl.

tarnybų vadovų, institucijų darbu, prižiūrėtų įstatymų laikymosi visiems lygiai bei vykdytų visų valstybės vykdomųjų valdžių veiklos kontrolę, parlamentinę priežiūrą, vertintų jų darbą.

Taip pat siūloma skubos tvarka priimti ar pataisyti kai kuriuos įstatymus, tokius kaip Seimo statutą, Lietuvos politikų etikos ir elgesio kodeksą, Lietuvos tarnautojų, pareigūnų etikos ir elgesio kodeksą, Lietuvos valstybės ir savivaldybių turto

valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo straipsnių pakeitimus ir panašiai.

Peticiją pasirašė Lietuvos nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos, Sausio 13-osios žuvusiųjų bendrijos „Bičiulystė“, Sausio 13-osios nukentėjusiųjų draugijos nariai, nuo sovietinių smogikų Medininkuose nukentėjęs buvęs muitininkas Tomas Šernas, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos atstovai, buvęs sovietinis politkalinys kapelionas Alfonsas Svarinskas.

Sportas

* **Trečiąją pralaimėjimą po septynių pergalių iš eilės ULEB Eurolygos vyrų krepšinio turnyre** patyrė Lietuvos vicečempionė bei ULEB taurės savininkė Vilniaus „Lietuvos ryto“ komanda. Dešimtojo turo rungtynes „Lietuvos ryto“ krepšininkai namuose 61:71 pralaimėjo „Winterthur FC Barcelona“ (Ispanija) komandai. Sėkmingiausiai sostinės komandoje rungtyniavo Robertas Javtokas, pelnęs 13 taškų, atkovojęs 14 kamuolių ir blokavęs 4 varžovų metimus. Po 11 taškų šeimininkams pelnė Frederick House ir Harry Mujezinovič. Rungtynes vilniečiai baigė be dviejų pagrindinių žaidėjų: jau pirmojo kėlinio pabaigoje koją susižeidė Simas Jasaitis, o antrojo pradžioje toks pat likimas ištiko ir pagrindinį komandos įžaidėją R. Stelmaherį.

* **Antrąją pergalę 2007 metų pasaulio vyrų rankinio čempionato kvalifikacinio etapo IV grupės rungtynėse** iškovojo Lietuvos rinktinė. Trečiojo rato rungtynėse Lietuvos rankininkai svečiuose 30:19 nugalėjo Liuksemburgo ekipą

ir su 4 taškais pakilo į antrą vietą. Rezultatyviausiai nugalėtojų gretose žaidė Andrius Račkauskas, pelnęs 7 įvarčius, bei po 5 įvarčius įmetę Aurelijus Sabonis ir Julius Marcinkevičius.

* **Pirmą kartą 2006 metais paskelbtame Europos mėgėjų bokso asociacijos (EABA) vertinime** Europos pirmenybių bronzos medalininkas ir Atėnų olimpiados penktos vietos laimėtojas Jaroslavas Jakšto išsaugojo antrąją poziciją tarp supersunkiasvorių. Svorio kategorijos virš 91 kg klasifikacijoje J. Jakšto nusileidžia tik Europos vicečempionui bei Atėnų olimpinėms žaidynių bronzos medalininkui italui Roberto Cammalleli.

* **Šarūno Jasikevičiaus Indiana „Pacers“ (19 pergalių ir 14 pralaimėjimų) komanda NBA reguliariojo sezono rungtynėse** namuose 112:88 sutriuškino Milwaukee „Bucks“ krepšininkus. Lietuvis nugalėtojams pelnė 17 taškų, atkovojęs 3 ir perėmęs 1 kamuolį, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, po dukart suklydo bei prasižengė.

Seimas su Rusija nutarė kalbėti švelniai

Atkelta iš 1 psl.

Nors nemažai politikų siūlė abu projektus redaguoti, nuosaikesniam pareiškimui pritarė 45 parlamentarai, prieš balsavo 3, susilaikė 37.

Dėl opozicijos parengto kreipimosi numatoma balsuoti jau po penktadienį vyksiančių penkiolikųjų Sausio 13-osios įvykių metinių minėjimo.

Opozicinių Tėvynės sąjungos ir Liberalų frakcijų atstovų Rasos Juknevičienės bei Algio Kašėtos pateiktu griežtesniu projektu siūloma kreiptis į Rusijos parlamentą, kad šis paskatintų savo šalies Vyriausybę „nedelsiant juridiskai spręsti teisingumo įgyvendinimo problemas byloje dėl 1991 metų sausio 13-osios žudynių Vilniuje“.

Projekte teigiama, jog vadina moji Sausio 13-osios byla, Rusijai nesutinkant leisti apklausti įtariamuosius, vis dar nebaigta, o vienas iš nu teistų nusikaltėlių, Stanislavas Mickevičius, ligi šiol slapstosi šioje šalyje.

„Tokia padėtis visai neatitinka mūsų abiejų valstybių dvišalės sutarties dėl juridinės tarpusavio pagalbos principų“, — rašoma kreipimosi projekte.

Kaip ketvirtadienį pristatydamą projektą pažymėjo R. Juknevičienė, kruviniems 1991 metų sausio įvykiams „senaties negali būti“. Generalinės prokuratūros duomenimis, 42 su vadinamąja Sausio 13-osios byla susiję žmonės slapstosi Rusijoje, yra paskelbta 25 asmenų paieška.

„Norėtume, kad būtų konkretus kreipimasis, o ne vien pareiškimas, kurių iš šios tribūnos per ankstesnius Sausio 13-osios minėjimus būta jau ne vieno, — kalbėjo konservatorė. — Bijoma, kad tokiu kreipimusi supykdytume ar suerzinsime Rusiją. Kam tuomet apskritai daryti minėjimus? Jais irgi galime ką nors su-

pykdyti“.

Savo ruožtu J. Karosas, agituo damas balsuoti už savo projektą, pabrėžė, kad pareiškimu, kurio kalba esanti kultūringesnė ir diplomatiškesnė, būtų pasiekta didesnio efekto. „Yra žmonių, kurie mėgsta triukšmingą, kampuotą kalbą, yra žmonių, kurie mėgsta kalbėti kitaip. Aš esu šalininkas ramaus, kultūringo tono“, — pažymėjo socialdemokratas.

„Šiek tiek kvailla būtų praėjus tiek laiko po 1991-ųjų sausio įvykių bijoti įvardyti daiktus tikraisiais vardais“, — stebėjosi opozicinės Liberalų frakcijos seniūnas Algis Kašėta.

Anot Liberalų demokratų frakcijos nario Algimanto Matulevičiaus, parlamentarai negali abejingai žiūrėti į tai, kaip Rusija prisideda prie teisingumo vykdymo. Jis priminė, kad JAV iki šiol deportuoja žmones, kurie, pavyzdžiui, prieš kelis dešimtmečius yra prisidėję prie žydų žudynių. Tačiau Seimo narys pabrėžė, kad tai reikėtų daryti šiek tiek diplomatiškiau, nei siūlė R. Juknevičienė ir A. Kašėta, nes esą būtina, kad „rusai būtų mūsų šalininkai“.

Valdančiųjų parengtame projekte apgailestaujant primenama, kad Sausio 13-osios bylos įtariamieji — žinomi smurtininkai ir buvę aukšti SSRS pareigūnai, Rusijos teisėsaugai delsiant, iki šiol nėra net apklausti. Šiuo projektu Rusija raginama „priimti atsakomybę įgyvendinant taip svarbų Lietuvai istorinį teisingumą bei bendradarbiauti šioje baudžiamojoje byloje“.

Seimo opozicijos vadovas Andrius Kubilius ketvirtadienį per Vyriausybės valandą pareiškė, esą Lietuva ieškomųjų išdavimo klausimą turėtų kelti Europos Sąjungos lygiu. Anot premjero Algirdo Brazausko, teisinis bendradarbiavimas yra ne Vyriausybės, o teisėsaugos institucijų kompetencijoje.

Norinčių atstatyti Vilniaus merą daugėja

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) — Interpelaciją Vilniaus miesto merui Artūriui Zuokui apsisprendė paremti tris narius vienijanti Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcija Vilniaus miesto savivaldybės taryboje, apie tai mąsto ir socialdemokratai.

Atsistatydinusio vicemero, konservatoriaus Kęstučio Masiulio parengtame interpeliacijos tekste konstatuojama, kad pasirašiusieji tarybos nariai prarado pasitikėjimą meru ir reikalauja sušaukti neeilinį posėdį, kuriame būtų sprendžiama jo galimybė toliau eiti Vilniaus vadovo pareigas.

„Mūsų partijos prezidiumas priėmė sprendimą, kad mūsų frakcija turėtų dalyvauti interpeliacijos pareiškime, mes pasirašome interpeliaciją“, — sakė socialliberalų frakcijos vadovė Aldona Baranauskienė.

Tačiau ketvirtadienį interpeliaciją sostinės merui pasirašė tik vienas iš dviejų posėdyje dalyvavusių socialliberalų. Todėl šiuo metu yra surinkta 13 interpeliaciją remiančių tarybos narių parašų — trūksta 4 parašų, kad būtų galima pradėti nepasitikėjimo meru procedūrą. Iš viso taryboje yra 51 narys.

A. Baranauskienė tvirtino, jog socialliberalų frakcija ketvirtadienį susirinks ir likusieji du nariai taip pat pasirašys interpeliaciją.

Pasirašius visiems socialliberalams, dar trūksta dviejų parašų, tačiau panašu, kad juos gali pavykti surinkti — paremti interpeliaciją pareiškė esanti pasirengusi ir septynis narius turinti Socialdemokratų frakcija.

Socialdemokratų vadovas premjeras Algirdas Brazauskas sakė, kol kas nežina, ar socialdemokratai palaikys interpeliaciją A. Zuokui.

„Nežinau. Man atrodo, kad ne“, — sakė A. Brazauskas.

Tuo tarpu frakcijos „Už Vilnių, kuriame gera visiems“, kuriai priklauso meras bei liberalcentristas jo pavaduotojas Algimantas Vakarinas tvirtino, jog, jei interpeliacija įvyks, jų frakcija naujos valdančiosios daugumos formavime nedalyvaus ir pasitrauks į opoziciją.

Ketvirtadienį tarybos frakcijų susitikimą inicijavę socialliberalai miesto tarybos frakcijų vadovus taip pat pakvietė aptarti galimybę suformuoti naują valdančiąją daugumą ir išrinkti naują merą, jeigu interpeliacija A. Zuokui pavyks.

„Jei mes merą atstatydiname, tai mes tarsi chaosą norime įvesti. Turime paisyti vilniečių interesų“, — sakė socialliberalų frakcijos vadovė, pabrėžusi, jog mėginant atstatyti A. Zuoką, reikia turėti numatytą naują kandidatą ir merus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Demokratai be gailesčio kamantinėjo S. Alito

Washington, DC, sausio 12 d. („Reuters“/BNS) — Prezidento George W. Bush administraciją kritiškai vertinantys senatoriai trečią dieną negailėjo aštrių klausimų kandidatui į Aukščiausiojo Teismo teisėjus Samuel Alito, o jo žmona ašarodama trumpam net buvo išėjusi iš posėdžio.

Trečią dieną besitęsiančiame kandidatūros svarstyme demokratų senatoriai apkaltino S. Alito, jog jis vengia aiškiai nurodyti savo poziciją tokiais klausimais kaip abortai ir prezidento įgaliojimai, ar pasiaiškinti dėl narystės konservatyvių pažiūrų auklėtinių grupėje, kuriai jis priklausė mokymasis prestižiniame Princeton universitete.

South Carolina respublikonų senatorius Lindsey Graham S. Alito sakė: „Apgailėstauju, jog jums teko tai patirti. Apgailėstauju, jog jūsų šeimai reikėjo čia sėdėti ir visa tai klausyti“.

Nors panašu, jog mėnesio pabaigoje respublikonų dominuojamas Senatas jo kandidatūrą turėtų patvirtinti, po gana švelnios svarstymo pradžios pirmadienį ir antradienį keletas demokratų leido aiškiai suprasti, jog prasidės rinkimų metams būdinga kova.

S. Alito, kelis kartus klaustas dėl prieš du dešimtmečius vykusio savo dalyvavimo Princeton auklėtinių grupėje, kuri priešinosi pastangoms į universitetą priimti daugiau moterų ir mažumų atstovų, atsakė: „Nesu koks fanatikas“.

„Aš jums tikiu“, — atsakė L. Graham.

Vieną metu sausakimšoje komi-

teto salėje sėdėjusi S. Alito žmona Martha-Ann apsisverkė ir išėjo. Tačiau po valandėlės grįžo ir vėl atsisėdo už savo vyro.

Illinois demokratų senatorius Richard Durbin trečiadienio svarstymus Senato teismų reikalų komitete pradėjo pareiškimu, kuriame išreiškė susirūpinimą, kad S. Alito neatšakė 1985 metų memorandumo, kuriame parašė, jog „Konstitucija negina teisės į abortą“.

S. Alito, kuris memorandumą prieš du dešimtmečius parengė kaip prezidento Reagan administracijos pareigūnas, nėra aiškiai pasakęs, kokią poziciją užimtų, jei Aukščiausiam Teismui tektų svarstyti abortų klausimą.

Tačiau kandidatas patvirtino savo pažadą į problemas žvelgti be išankstinių nuostatų bei gerbti teisinius precedents. Jis priminė, kad istorinis 1973 metų sprendimas legalizuoti abortus ne kartą ir vėl buvo teisiškai patvirtintas.

1985 metais pareiškime dėl darbo Reagan administracijoje S. Alito paminėjo, jog priklauso dabar jau veiklą nutraukusiai „Concerned Alumni of Princeton“ (CAP) grupei. Senato komitete jis sakė neprisimėnęs, jog būtų joje dalyvavęs.

Massachusetts demokratų senatorius Edawrad Kennedy citavo dalį alumnų grupės žurnale 1983 metais išspausdinto esė „In Defense of Elitism“:

„Atrodo, jog žmonės šiais laikais nežino savo vietos. Kur tik pasisuksi, juodaodžiai ir ispanakalbiai reikalauja darbo vien todėl, kad jie juodaodžiai ar ispanakalbiai“.

„Likud“ ministrai atsistatydins kitą savaitę

Jeruzalė, sausio 12 d. (AFP/BNS) — Keturi likę Izraelio dešiniosios pakraipos partijos „Likud“ ministrai ketvirtadienį atsistatydinti, kaip nurodė partijos vadovas Benjamin Netanyahu, bet ketina atsistatydinti kitos savaitės pradžioje.

Šis ginčas atkreipė dėmesį į vidaus kovas partijoje prieš kovo 28 dieną įvyksiančius visuotinius rinkimus. Visuomenės apklausos rodo, kad „Likud“ atsiliks nuo premjero Ariel Sharon naujosios centristų partijos „Kadima“ ir centro kairiųjų Darbo partijos.

A. Sharon, kuris praėjusią savaitę patyrė rimtą insultą ir tikriausiai nebegalės vadovauti šaliai, lapkričio mėnesį pasitraukė iš „Likud“ dėl partijos dešiniojo sparno nepritrimo rugsejo mėnesį baigiam izraeliečių pasitraukimui iš Gazos Ruožo.

Siekdamas įtvirtinti savo autoritetą B. Netanyahu, kuris po A. Sharon tapo „Likud“ vadovu, nurodė užsienio reikalų ministrui Sylvan Shalom, švietimo ministrei Limor Livnat, žemės ūkio ministrui Israel Katz ir sveikatos apsaugos ministrui

Danny Naveh įteikti atsistatydinimo raštus.

Raštai turėjo būti įteikti prieš tai, kai 3,000 „Likud“ centro komiteto narių turi balsuoti dėl kovo 28-osios rinkimuose dalyvausiančių kandidatų sąrašo.

Tačiau ministrai nusprendė nepaisyti B. Netanyahu nurodymo ir atsistatydinti tik sekmadienį, pranešė radijo stotys.

Pasak Izraelio politikos apžvalgininkų, ministrai norėjo pademonstruoti, kad B. Netanyahu negali jų stumdyti prieš partijos balsavimą.

Šių ministrų pasitraukimas tiesiogiai nepaveiks laikinosios vyriausybės, kuriai vadovauja laikinasis premjeras, „Kadima“ narys Ehud Olmert, sugebėjimui vykdyti savo funkcijas.

Ginčas „Likud“ gretose dominavo šalies radijo pranešimuose, ir tai rodo, kad vėl domimasi būsimais rinkimais, kuriuos pastarąją savaitę visiškai užtemdė A. Sharon liga.

E. Olmert, kuris tikriausiai pakeis A. Sharon „Kadima“ vadovo poste, sulaukė palankių apklausų rezultatų — jie rodo, kad partija turėtų nesunkiai laimėti rinkimus.

EUROPA

LONDONAS

Norvegija ketina šalia Šiaurės ašigalio esančio kalno viduje įrengti „pasaulio pabaigos saugyklą“ didžiuliam sėklų bankui, kuris užtikrintų maisto atsargas katastrofiško klimato pokyčio, atominio karo ar jūros lygio kilimo atveju, rašo britų savaitraštis „The New Scientist“. 3 mln. JAV dolerių saugykloje, kuriai bus numatyta Fort Knox rūšies apsauga, bus saugoma apie 2 mln. sėklų, tarp kurių bus visų žinomų vertingų pasaulio maistingų augalų rūšių. Galimybų studijoje numatyta, kad ši saugykla „iš esmės bus pastatyta amžiams“. Sėklų banką saugos metro storio betono sienos, taip pat dvi apsauginės oro kameros ir saugios sprogimui atsparios durys.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko mano, jog parlamento sprendimas atleisti vyriausybę rodo, kad jėgos, kurios siekia nestabilios padėties šalyje, išdavė politinius ir nacionalinius interesus. „Vyriausybės atleidimas — tai tautos politinių ir moralinių interesų išdavimas ne ta prasme, kad šiandien Ukrainos vyriausybę sudaro idealizuoti ministrai, idealizuoti žmonės, o ta prasme, kad jėgos, kurios priėmė šiuos sprendimus, gerai suvokė, kad jos žengia Konstituciją pažeidžiantį žingsnį, priima destruktivius sprendimus“, — sakė V. Juščenko neeiliniame vyriausybės posėdyje. Jis pažymėjo, jog tos jėgos gerai suvokė, kad parlamentas pagal galiojančią Konstituciją „nesugebės sudaryti naujos vyriausybės“.

PARYŽIUS

Prancūzijos vidaus reikalų ministras Nicolas Sarkozy, laikomas galimu kandidatų į Prancūzijos prezidento postą, ketvirtadienį paragino Europos Sąjungą (ES) nepriimti į sąjungą nė vienos naujos narės, kol nebus reformuotos jo institucijos. Galvoje veikiausiai turėdamas Tur-

kijos siekį tapti ES nare, kuriam jis nepritaria, N. Sarkozy taip pat paragino ES atverti kelią „strateginėms partnerystėms“ su kaimyninėmis šalimis, nepajėgiansiomis prisijungti prie sąjungos. N. Sarkozy taip pat pasiūlė parengti pataisytą ir sutrumpintą ES konstitucijos projektą, kurį prancūzų rinkėjai atmetė per gegužę įvykusį referendumą, tekstą.

VARŠUVA

Lenkijos valdančios konservatorių jėgos bei didžiausia opozicinė jėga, liberalioji Pilietinė platforma, ketvirtadienį pranešė, derybose, surengtose siekiant atgaivinti jų koaliciją, padaryta pirminė pažanga. „Tai buvo pirmas pokalbis, mes dar rengsime susitikimus“, — po susitikimo su Pilietinės platformos vadovu Donald Tusk sakė „Įstatymo ir teisingumo“ vadovas Jaroslaw Kaczynski. Jis pridūrė, jog spėjiojimai apie jo partijos norus surengti pirmalaikius rinkimus, o ne stengtis ieškoti koalicijos savo mažumos vyriausybei, tėra „žiniasklaidos sugalvotas faktas“. Partijų derybos surengtos prieš parlamente numatytą svarbų balsavimą dėl „Įstatymo ir teisingumo“ parengto 2006 metų biudžeto.

MADRIDAS

Ispanija sulaukė įtariamą dviejų su „al Qaeda“ susijusių kuopelių, galėjusių verbuoti kovotojus atakoms Irake, vadovą. Pranešime spaudai Vidaus ministerija suimtąjį įvardija kaip marokietį Omar Nakhch. Įtariama, kad jis vadovavo dviem kuopelėms, kurias policija išardė per šią savaitę surengtas operacijas, kurių metu buvo sulaikyta dar 20 asmenų.

AZIJA

ULAN BATOR

Tūkstančiai žmonių susirinko į protesto akciją Mongolijos sostinėje ginti demokratų vyriausybės, kuriai gresia atstatydinimas. Pasitraukus iš vyriausybės Mongolijos liaudies revoliucinės partijos ministrams, kabinetas, vadovaujamas Demokrataų partijos atstovo Tsakhiagiin Elbegdorj, atsidūrė prie atleidimo slenkščio. Demonstrantai reikalavo palikti T. Elbegdorj vyriausybę.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivų į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Air Freight	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LAISVĖ TAI TIK ŽODIS

ALBERTAS KANAITIS

Grazi, saulėta gegužės mėnesio pabaiga. Viskas taip žalia, gėlių kvapas, žvirblių čirškėjimas, bičių dūžėjimas... Apkrautas knygomis, užrašais ruošiusi gimnazijos baigiamiesiems egzaminams. Pavargau. Išėinu į sodelį trumpam poilsiui. Pavėsyje ant suolo atsėdau. Taip gera ir ramu. Užmerkiu akis ir mintimis klaidžioju: matau mirusius, išvežtus į Sibirą draugus, išniekintus partizanų kūnus, išmestus aikštėse prie bažnyčių. NKVD juodas darbas, kasdieninis teroras... Daug iškentėta, daug ašarų išlieta, daug... Kur ta prizadėta laisvė, kur?

Nauja žinia: visi būsime abiturientai turi registruotis karinės prievolės atlikimui. Prievolės atlikimas Sovietų Sąjungoje.

Šiandien didelė „šventė“ raudoniems, triumfuojantiems, dėkojantiems Stalinui už „garbę“, kad būsime priimti į Sovietų Sąjungos karių eiles. Valstybinė teatro salė pilna raudonų vėliavų, minios jaunų žmonių, sėdinčių, stovinčių. Užsės lyg bičių avilys. Scena papuošta Stalino paveikslais, vėliavomis. Scenos vidury stalias, keletas kėdžių slaugytojoms, daktarams ir aukšto rango karininkams.

Prieš sceną pirmoji eilė užimta partijos vadovų, žinomų komunistų, komjaunuolių...

Staiga tyla. Į sceną įeina du daktarai, slaugytojos ir medaliais apsi- karstę generolas. Groja Internac-ionala. Visi sustoja, ir tikiu, kad visiems pabodo klausyti. Baigta.

Prasideda drama – komedija. Šaukia alfabetine tvarka ir slaugyto- jos tikrina pašauktąjį. Keista, kodėl ne daktarai? Daktarai sėdi, klausio, palinguoja galvomis, kas atrodo sveikas.

Patikrinimas – visi sveiki. Da- bar generolas nuspręs į kokį dalinį „naujokai“ bus paskirti. Dauguma – aviacija. Kur? Vladivostoke! Baisu pagalvoti, kad būsime toli toli nuo savo krašto. Baisu...

Prieš paliekant salę, įstrigo ge- nerolo trumpoji kalboj pasakyti žo- dziai: „Esate laisvi laimingos tėvy- nės piliečiai“. Melas, apgaulė. Lais- vė: kalėjimai, deportacijos, NKVD teroras... Tylėk ir kentėk!

Komedija baigta. Visi atsistoja ir sugriaudžia iš jaunų krūtinų Lie- tuvos himnas. Dreba salės sienos, dreba „raudonieji“. Į salę įsiveržia kareiviai, ieško kas pradėjo himną, ieško kaltininko. Išveda keletą, kom- jaunuolių apskustų.

Lauke didelis sprogimas, ugnis,

dūmai. Šamysis. Girdžiu šaudymą, riksmus, Raudono kryžiaus mašinos skuba prie teatro. Kareiviai supa teatro rūmus ir netolimas gatves.

Ketvirtadienis. Gimnazijoje tik- rina įeinančius. Ieško direktoriaus. Praneša, kad direktorius vakar naktį sušaudytas žydų kapinėse, vienas pulkininkas sunkiai sužeis- tas, du komjaunuoliai pakarti mies- to sode. Žinios, žinios...

Mūsų šeima dar laikosi. Tėvo kepykla kariuomenės žinioje ir saugoma. Sargyba dieną ir naktį. Jauni kareiviai – dieną, senesnio amžiaus – naktį. Susipažįstu su jau- nu kareiviu (Vasia), kuris netrukus pradeda pasitikėti mumis ir atveria savo gyvenimo istoriją. Tėvas Gu- lage, motina mirusi badu. Gyveno už Uralo ir dirbo mažame kolūkyje. Dabar kariuomenėje jau dveji metai. Maistas blogas: silkės, džiovintas sūris, žuvis, kopūstai, kartais sriuba ir šiek tiek duonos... Verkia. Al- kanas. Mano motina jį prižiūri, val- gydina. Gaila jaunuolio iš „Stalino rojus“. Vienas kepejų girdėjo po- kalbį, apskundžia sargybos virši- ninkui. Jaunuolis dingo...

Atestatas. Gimnazija baigta. Vasaros atostogos.

Paveikslas keičiasi: Hitlerio armijos puola Sovietų Sąjungą. Ka-

ras. Raudonieji bėga, rudmarškiniai ateina. Raudonos vėliavos, Stalino paveikslai pakeičiami svastika, Hit- lerio milžiniškomis nuotraukomis.

Partizanai grįžta iš miškų ir kaunasi su bėgančiais raudonar- miečiais. Mieste ieškoma dar ne- pabėgusių komunistų. Rezistencija perima kalėjimą, laikina policija stengiasi palaikyti tvarką. Saugumo rūmai lietuvių žinioje. Atrodo, kad naciai leidžia mums laisvai tvar- kytis.

Gyvenimas grįžta į normalias vėžes. Rūpestis apie Vladivostoką dingsta.

Po trumpo laiko viskas keičiasi. Lietuva – okupuotas kraštas ir jos valdžia – naciai. Laisvė trumpa pradžioje ir tai buvo tik žodis. Tvar- komės patys, nacių priežiūroje, jų paskutinis žodis. Lietuvių saugumas siūlo man darbą – tardymo inspek- torius, vertėjas. Pradžiai sunki, dar- bo daug ir, be to, viskas nacių priežiūroje.

Žydų problema – Gestapo ran- kose.

Prasideda skundimai, žmogaus prieš žmogų, „gerieji“ prieš „blogus“. Reikia turėti Saliamono išmintį, nepadaryti klaidos. Visi tardymo dokumentai perduodami saugumo viršininkui. Stengiuosiu atlikti tardymą su visomis smulkmeno- mis, nes maža klaida – kalėjimas galbūt nekaltam.

Miesto kariniam komendantui reikalingas vertėjas į vokiečių, rusų kalbą. Trumpas laikas saugume. Tas darbas ne man. Mėginu. Priima – komendanto vertėjas.

Margumynai

AR KAUKOLĖ PRIKLAUSĖ KOMPOZITORIUI?

DNR tyrimai nepatvirtino taria- mos kompozitoriaus Wolfgang Ama- deus Mozart kaukolės autentiškumo, pranešė ekspertai. Iš kaukolės paimti DNR pavyzdžiai buvo paly- ginti su W. A. Mozart senelės Eup- hosina ir dukterėčios Jeanette kaulų mėginiais.

Tačiau rezultatai nuvylė visuo- meninį Austrijos transliuotoją ORF, kuris sumokėjo už šiuos tyrimus. ORF prieš 250-ąsias kompozitoriaus gimimo metines, kurios bus minimos sausio 27 dieną, tikėjosi pasidaryti reklamą. „Tyrimai parodė, kad tarp šių trijų žmonių nėra jokio giminys- tės ryšio“, – televizijai ORF sakė Walther Parson iš Insbruk medicinos instituto.

Šiuos rezultatus patvirtino ir centrinė JAV armijos laboratorija, ku- ri taip pat atliko šių kaulų tyrimus.

Tariamą W. A. Mozart kaukolę 1801 metais Vienos kapinėse rado vienas duobkasy. Nuo tada netilo diskusijos dėl jos autentiškumo. Nuo 1902 metų kaukolė buvo saugoma Tarptautiniame Mozart fonde.

W. A. Mozart gimimo metinės Austrijoje ir kitose Europos šalyse bus minimos koncertais, festivaliais ir suvenyrų su šiuo kompozitoriumi mugėmis. 1756 metų sausio 27 dieną gimęs W. A. Mozart mirė 1791 metų gruodžio 5-ąją. AFP/BNS

PAAUGLIŲ SVORĮ LEMIA TĖVŲ ĮPROČIAI

Mokslininkai įsitikinę, kad svo- rio priaugti bijancios ir reguliariai įvairių dietų besilaikančios motinos savo baimės gali perduoti dukroms. Asmens kūno svorį nulemia paveldimumas, jo paties bei aplinkinių žmonių mitybos įpročiai, tačiau savo svorio vertinimui didžiausią įtaką daro tėvų nuomonė.

Tyrėjai palygino 5,331 merginos bei 3,881 vaikinų duomenis su jų motinų savęs įvertinimu.

Paaikėjo, kad 33 procentai pa- auglių mergaičių ir 8 proc. berniukų per dažnai galvoja apie savo svorį – jie norėtų būti lieknesni.

Apie mažesnę kūno masę svajoja 54 proc. motinų.

Keturi procentai motinų mano, kad jų dukterys turėtų būti lieknos.

Pusė tyrime dalyvavusių motinų nė už ką nenorėtų, kad jų sūnūs būtų apkūnūs.

Tačiau tik 0,4 proc. apklaustų mergaičių ir 3,7 proc. berniukų žino- jo, kad gimdytojos rūpinosi, kad jų svoris būtų optimalus.

Taip pat paaikėjo, kad vaikai perima tėvų mitybos, maisto ruošos įpročius. Todėl gimdytojams never- tėtų pernelyg idėmiai stebėti, kaip keičiasi atžalos kūno formos, bet rū- pintis, kad jų pačių ir vaikų gyveni- mo būdas būtų kuo sveikesnis.

„Klaipėda“

SKELBIMAI

SIŪLO DARBA

TEN (10) LIVE IN NANNIES
needed for American fami-
lies in Highland Park and
Deerfield. Must have
experience/English.
847-331-3304
Five Diamond Nanny Agency

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS
STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

SKELBIMAI

...ĮVAIRŪS...

IEŠKAU PIRKTI VOKIŠKŲ AR
KITOKIŲ FOTOAPARATŲ.
Tel. 508-697-6602,
Romos

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIŪLO DARBA

O'HARE CLEANING AIRCRAFTS
\$8.00/8.50 ON START
PERMANENT JOB FOR LEGAL
ONLY. WITHOUT ENGLISH O.K.
CALL SVETLANA (630) 286-7395

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkų Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

MANIEJI SAUSIO PRISIMINIMAI

**JONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

1990 m. lapkričio 21 d. Lietuvos Respublikos vyriausybės buvau paskirtas laikinai eiti Lietuvos užsienio turizmo valdybos viršininko pareigas, į kurias įėjo taip pat viešbučio „Lietuva“ generalinio direktoriaus pareigos.

1991 m. sausio 10 d., kai Vilniuje prie Spaudos rūmų sovietinės kariuomenės karininkas susirinkusioje minioje pavartojo šaunamąjį ginklą, kurio šūviais buvo sužeistas vienas žmogus, aš „Lietuvos“ viešbutyje įvedžiau nenutrūkstamą budėjimą, iš savo darbo vietos nepasitraukdavau ir ten nakvodavau. Padėtis buvo labai sunki. Viešbutyje gyveno keli šimtai užsienio spaudos atstovų, pasaulio agentūrų reporterių, spaudos, radijo ir televizijos žurnalistų. Keletą kartų pro viešbutį Ukmergės gatve pravažiavo sovietinės kariuomenės šarvuočiai, iš kurių per galingus garsiakalbius sklido Lietuvos komunistų partijos (ant SSKP platformos) propagandistų paruošta kalba su įtikinėjimais piliečiams laikytis rimties ir tvarkos ir užtikrinimais, neva padėti pilnai kontroliuoja draugo Burokevičiaus vadovaujama partija, pažadais, kad „antikonstitucinė“ Lietuvos vyriausybė su V. Landsbergiu priešakyje bus nuversta ir patraukta atsakomybėn.

Žmonėms pradėjus telktis prie Parlamento, daviau nurodymą tiekti maistą jo gynėjams, taip pat paprašiau paskelbti, jog reikalingi poilsio gali nemokamai nakvoti viešbutyje. Tačiau nakvynei atvyko labai nedaug žmonių, mažai kas paliko savo vietą prie Parlamento, atvykusių gynėjų tarpe buvo keletas dar visai jaunų vaikų. Kažkas iš jų pasinaudojo proga ir po nakvynės iš kambario pavogė tuo metu didžiausia retenybė buvusį nešiojamą spalvotą televizorių.

Agresijos dienomis viešbutyje lankėsi įvairiausi žmonės. Apstulbau, pamatęs, jog gedulo dienomis visuose viešbučio restoranuose gausiai vartojamas alkoholis, nesivaržoma linksminis. Savo „verslą“ viešai varė meilės fronto darbininkės. Tuomet griežtai uždraudžiau restoranuose vartoti alkoholį, kol baigsis gedulo laikotarpis. Tačiau kai kurie padavėjai ir barmenai tuoj pradėjo alkoholiniais gėrimais prekiauti iš po skverno. Matyt, visuomet bus žmonių, kuriems nėra nieko švento.

Pirmosiomis agresijos dienomis, gavęs pranešimą, jog KGB Lietuvos skyrius ruošia operaciją surinkti visus užsienio korespondentus, juos išvežti į Baltarusiją ir ten internuoti, pranešiau apie tai Lietuvos Atkuriamojo Seimo vadovybei. Man buvo atsakyta, jog ir jie yra informuoti apie tokį planą, bet atsakė, jog man padėti niekuo negali, nes pats Atkuriamasis Seimas yra praktiškai be apsaugos, kadangi vidaus reikalų ministras nevaldo situacijos ir OMON milicininkų trūksta svarbiausių objektų apsaugai. Kai paprašiau pagalbos pas ministrą Mišukonį, jis man patvirtino, jog neturi žmonių net Atkuriamojo Seimo apsaugai, o viešbučio apsaugai negali skirti nė vieno žmogaus.

Iškilus rimtam pavojui, aš

sukviečiau visus užsienio korespondentus, kiek tik tuo metu jų buvo viešbutyje, ir jiems atvirai papasakojau apie visiems iškilusį pavojų. Paaiškinau, kad viešbutis yra be jokios apsaugos ir puolimo atveju nebūtų įmanomas joks pasipriešinimas. Tuo pačiu pasiūliau jiems susirasti kiekvienam prieglobstį mieste, o jų turimam turtui pasiūliau saugojimą. Jie man padėkojo, tačiau apie savo asmeninius sprendimus nieko nesakė.

Visi darbuotojai žinojo, jog viešbutyje tuo metu oficialiai dirbo KGB žvalgybos ir kontržvalgybos skyriai. Vienas KGB kadrinis karininkas buvo įformintas mano padėjėju, kurio funkcija buvo užsieniečiams, norintiems nuvykti į kurį nors Lietuvos miestą, išrūpinti iš KGB tokioms kelionėms vienkartinės vizas ir lydinčius pareigūnus toms kelionėms prižiūrėti. Be jo dar buvo kontržvalgybos atstovas KGB leitenantas pavardė Košys, turintis savo padėjėją, kurio aš nepažįčiau. Jų žinioje buvo agentūra iš viešbučio darbuotojų ir patalpos su jose sumontuota aparatūra tam tikrų viešbučio bloko svečių kambarių slaptam pasiklausymui ir filmavimui. Šie pareigūnai vadovavo viešbučio darbuotojų slaptai agentūrinei veiklai, — didelė dalis darbuotojų buvo užverbuoti KGB.

Tuometinio Valstybės saugumo departamento direktoriaus Mecio Laurinkaus aš pasiteiravau, kaip man elgtis su KGB pareigūnais, kurių statusas, Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, tapo neteisėtas. M. Laurinkas man davė nurodymą „jais atsikratyti“. Vykdydamas tą nurodymą, aš susiradau minėtą Košį ir paprašiau jį perduoti savo vadovybei, kad reikalauju išmontuoti ir išsivežti slapto pasiklausymo ir filmavimo aparatūrą bei atiduoti man raktus nuo tam tikslui naudojamų patalpų. Košys pažadėjo mano reikalavimą perduoti savo vadovybei, bet vėliau, visą laiką, kol tęsėsi agresija, jis vengė su manimi susitikti. Taip pat panaikinau savo padėjėjo etatą, painformavęs, jog toks padėjėjas man nereikalingas, nes jo egzistavimas pažeidžia Lietuvos įstatymus. Daugiau galimybių atsikratyti nepageidaujamais įniamais neturėjau.

Pirmomis agresijos dienomis Lietuvos muitinės departamentas ir Valstybės saugumo departamentas viešbučio 22 aukšte įrengė stebėjimo postą konspiracijos sąlygomis. 1991 m. sausio 10–13 d. ir vėliau buvo stebimas sovietų kariuomenės judėjimas. Apie šį postą KGB agentūrai sužinoti nepavyko.

Reikia manyti, jog visa tai rimtai sukludė KGB vykdyti planuotas operacijas. Iškilusi viešumon užsienio korespondentų internavimo operacija taip ir nebuvo pradėta vykdyti. Man nukopijavus užsienio svečių registracijos knygą, buvo prarasta galimybė operaciją įvykdyti slapta ir nusišlėpti represuotų užsieniečių asmenybes.

1991 metų vasario mėnesį, nutrūkus agresijos aktyviajai fazei, aš jau grįždavau namo nakvoti. Vasario 18 d. grįžau po darbo namo. Mane tarnybiniu automobiliu parvežęs vairuotojas grįžo atgal, o aš, priėjęs prie savo laiptinės, pamačiau kažko lūkuriojančią jauną stambų vaikina.

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

**Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com**

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sls. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

**SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500**

Man pasisukus surinkti durų spynos kodą, jis man smogė kietu daiktu į galvą, ir aš netekau sąmonės. Atgavęs sąmonę, pasijutau vedamas kaimynų namo. Buvau rimtai sužeistas, iškviestas greitosios pagalbos gydytojas konstatavo smegenų sutrenkimą ir sakė, kad mane reikia paguldyti į ligoninę.

Po gydymo kreipiausi į Vilniaus 6-ojo policijos komisariato kriminalinės paieškos skyrių. Buvo užvesta baudžiamoji byla, tačiau, nenusitačius kaltininkų, po kurio laiko ji sustabdyta.

Generalinei prokuratūrai iškėlus baudžiamąją bylą dėl žmonių aukų pareikalavusios agresijos ir pradėjus rinkti nusikaltimo įrodymus, aš pateikiau gautą iš Japonijos iliustruotą žurnalą su nuotrauka, kurioje buvo užfiksuotas milicinin-

kas, paskui save vedantis ginkluotus sovietinius kareivius pulti Televizijos bokšto. Man buvo padėkota ir pasakyta, jog ta nuotrauka yra rimtas įkaltis, jis bus prijungtas prie bylos.

Tomis dienomis dešimtys tūkstančių atgimusios Lietuvos Respublikos piliečių atėjo ginti savo Parlamento, radijo ir televizijos rūmų, televizijos bokšto. Jie gynė juos didžiausios įtampos — karinės agresijos — sąlygomis ir apgynė. Kad ir kaip būtų skaudu tai minėti, tačiau į gynėjų tarpą buvo įsimašiusių ir nešvarios sąžinės žmonių, kuriems buvo svetima tėvynės meilė, jiems magėjo surasti tik menkavertę progą nešvariai pasipelninti, kas atitiko jų vienų gyvenimo vertybes, jeigu jas būtų galima taip pavadinti.

Televizijos bokštas Vilniuje, kurio papėdėje 1991 m. sausio 13 d. vyko žūtbūtinė lietuvių tautos kova už laisvę.

VIEŠNIA „GRANDIES” ANSAMBLIO REPETICIJOSE

Pasaulyje muzikinių orkestrų nariai įpratę, kad kartą nuo karto jiems diriguoja svečias dirigentas („guest conductor“). „Grandies” ansamblis turi nemažai patyrusių šokių mokytojų bei Lietuvoje mokslus baigusį choreografą. Jau keli metai „Grandies” šokių mokytojai turi progos „pailsėti” ir stebėti, kaip jų šokėjus naujų šokių moko viešnia, patyrusi šokių mokytoja ir choreografė iš Lietuvos. Tai Panevėžio miesto tautinių šokių ansamblio „Grandinėle” ir vyresniųjų šokių grupės „Juosta” vadovė Zita Rimkuvienė. Čikagiečių „Grandies” ir Panevėžio „Grandinėle” ansamblių vadovės ir mokytojai užmezgę ryšius jau prieš keliolika metų. Jie nuolat juos palaiko, apsilankymų metu vieni kitus globoja, bendrauja. Naujų šokių mokymas yra kitas bendradarbiavimo aspektas. „Grandies” ansamblio vadovė Violeta Fabianovich pakvietė kolegę choreografę Zitą Rimkuvienę praradusi „Grandies” veteranų ir jaunimo ratelių repeticijas.

2005 m. gruodžio mėn. — 2006 m. sausio mėn. pradžioje Zita Rimkuvienė jau ne pirmą kartą lankėsi Čikagoje Kalėdų atostogoms, kurių metu ji lankė gimines. Tuo pačiu metu ji taip pat išmokė „Grandies” ansamblio veteranus ir jaunimą naujų šokių. Jos išmokyti šokiai yra iš naujo Lietuvos tautinių šokių choreografų sukurtos šokių repertuaro, parodyti Lietuvoje per šokių mokytojų skirtus kursus. Šie šokiai dar nepasiekė Šiaurės Amerikos šokių ansamblių. Šokiai įpina lietuvių liaudies šokių ir naujesnių šokių rūšių motyvus bei temas. „Grandies” veteranų ratelis 2005 m. metiniam koncerte pašoko Zitos Rimkuvienės 2004 m. gruodžio mėn. išmokytus

šokius — „Poniškas fokstrotas” ir „Cepelinas”, o veteranų ratelio mokytoja Vida Brazaitytė, ansamblio vadovė Violeta Fabianovich ir jaunimo ratelio mokytojai žada įpinti šią žiemą naujai išmokyti šokius į „Grandies” 2006 m. koncertų programą. „Grandies” ansamblio jaunimo ir veteranų rateliai vasario mėn. vyks į Cleveland dalyvauti Vasario 16-osios minėjimo programoje, o birželio mėn. visas ansamblis, nuo jauniausių iki vyriausių šokėjų, Čikagos apylinkėje ruoš savo tradicinę veiklos metų pabaigos šventę — „Grandies” metinę šventę.

1978 m. choreografė ir ansamblio vadovė Zita Rimkuvienė Panevėžio statybininkų kultūros ir sporto rūmuose įkūrė vaikų ir jaunimo tautinių šokių kolektyvą. Po 15-os kūrybinės veiklos metų, 1993 m. kolektyvas išaugo į tautinių šokių ansamblį „Grandinėle”. Ansamblyje yra šešios šokėjų grupės, jaunimo ir suaugusiųjų vokalinės grupės, liaudies instrumentų orkestras ir liaudies muzikos kapela su savo vadovu. 2003 m. vykusios Pasaulio lietuvių dainų šventės leidinyje pažymėta, kad Zita Rimkuvienė yra Lietuvos kultūros žymėnė, Lietuvos choreografijos premijos laureatė, 2003 m. Pasaulio lietuvių dainų šventės Šokių dienos baletmeisterė, tarptautinių meno organizacijų Europoje (IOV) ir UNESCO narė. Choreografė Zita Rimkuvienė atstovavo Lietuvai 40-ye tarptautinių šokių festivalių Europoje ir kitose pasaulio šalyse. 2003 m. tautinių šokių ansamblis „Grandinėle” ir jo vadovė Zita Rimkuvienė buvo apdovanoti „Aukso paukšte”.

„Grandies” ansamblio nariai džiaugėsi turėdami progos pabendrauti ir būti mokomi patyrusių

Grandies ansamblio veteranai šokėjai. Sėdi iš kairės: ratelio vadovė Vida Brazaitytė, viešnia iš Lietuvos Zita Rimkuvienė ir „Grandies” vadovė Violeta Fabianovich (nuotrauka iš „Grandies” archyvo).

choreografės. Repetacijos praėjo prasmingai ir linksmai. Smagu, kad šokių ansamblio mokytojai bei vadovai abipus Atlanto randa bendrą kalbą, palaiko asmeninius ryšius ir turi noro savo draugystę pasidalinti su ansamblių šokėjais. Nors kai kurie gal mano, kad veteranų šokėjai (Lietuvoje vadinami „pagyvenusiais šokėjais”) nėra patys imliausi ar vikriausi, naujus šokius veteranų ratelis noriai mokėsi. Šokėjai dėmesingai klausėsi viešnios nurodymų. Pakalbėjau su kai kuriais veteranų ratelio šokėjais po vienos Zitos Rimkuvienės praradusi repetacijos ir visi sutiko, jog buvo smagu ir įdomu išmokyti naujų bei linksmų šokių, „šviežiai” atvežtų iš Lietuvos. Tikriausia, jaunimo ratelio šokėjai taip pat pajuto patyrusių vadovės entuziazmą lietuviškam šokiui ir įvertino

jos pagarbos žodžius mums, norintiems išlaikyti lietuviškų tautinių šokių tradicijas už Lietuvos ribų. Viešnia mums priminė, kad tautiniai šokiai yra gera mankšta ir šokti yra labai sveika. Po šių repeticijų, reikės neužmiršti ko viešnia mus išmokė ir būsimose repetacijose su savo šokių mokytojomis naujai išmokyti šokius detalai „apglūdinti”.

Tikimės, kad vėl pasimatysime su choreografė Zita Rimkuvienė kitų 2006 metų žiemos atostogų metu Čikagoje. Manome, kad teks pabendrauti su visais Panevėžio „Grandinėle” šokėjais ir jų vadove 2007 m. Dainų šventės Šokių dienoje Vilniuje — „Grandinėle” vadovė, choreografė Zita Rimkuvienė yra Šokių dienos koordinaciniame komitete.

Ramunė Kubiliūtė

„Draugo” knygynėlyje

KNYGA MAŽIESIEMS, NORINTIEMS MOKYTIS LIETUVIŲ KALBOS

Savo jauniems skaitytojams, ypač tiems, kurie neturi progos lankyti lituanistinės mokyklos, norime pristatyti „Draugo” knygynėlyje esančią gražią, gausiai iliustruotą Richard Scarry knygėlę „Mano žodynas”.

Knygelėje anglų ir lietuvių kalbomis yra išspausdinta per 1,400 žodžių. Kadangi knygelėje daug piešinėlių, tai labai lengva tuos žodžius įsiminti. Visi žodeliai suskirstyti temomis. Taigi, jei jus išmoksime pasirinktos temos žodelius, galėsite paprastais sakiniukais susikalbėti ta tema.

O jei patys mokate kalbėti ir skaityti lietuviškai, šią knygutę galite padovanoti draugui, norinčiam išmokti lietuvių kalbos. Bus graži ir prasminga dovana.

Tai jau ketvirtas šios knygelės leidimas. Ją išleido JAV Lietuvių bendruomenės švietimo taryba.

Knygos kaina — 20 dol. pridant 9 proc. užsisakant Illinois valstijoje. Knygos persiuntimo kaina — 5 dol. Už kiekvieną papildomą knygą 1 dol. mokėtis.

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.

Remkite ir platinkite

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ALTV NAUJIENA!!!

Nuo 2005 m. rugpjūčio mėn.
Amerikos Lietuvių Televizijos
laidas galite matyti:

antradieniais, ketvirtadieniais, sekmadieniais
7 - 8 val. vakaro
antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
1:30 - 2:30 val. dienos
per Čikagos 48 kanalą,

o nuo 2005 m. rugsėjo mėnesio ir
per Comcast Cable 248 kanalą (digital)
Čikagoje ir VISUOSE priemiesčiuose.

ALTV laidas gali matyti Rockfordo miesto (Illinois) lietuviai per 33 televizijos kanalą, o nuo rugsėjo 1 d. ir per Comcast Cable.

Informacija teikiame:

ALTV telefonu 708-839-9022

altv@comcast.net

14911 127 th Street, Lemont, IL 60439

Įvairios sporto žinios

SUTRIUŠKINO „BARONS-LU“
KREPŠININKUS

SEB Baltijos krepšinio lygos (BBL) čempionato rungtynėse sekmdienį 98:64 (27:15, 18:18, 26:21, 27:10) ir iškovojo 16-ąją pergalę. Rezultatyviausiai vilniečių gretose žaidė Tomas Delininkaitis ir latvis Sandis Buškevič (7 atkovoti kamuoliai), pelnę po 16 taškų, Mindaugas Lukauskis surinko 15 taškų ir atkovojo 7 kamuolius, Frederickas House įmetė 13 taškų, o Harry Mujezinovič pridėjo 11 taškų ir 6 atkovotus kamuolius.

Vos vieną pralaimėjimą per 17

rungtynių patyrę vilniečiai turnyro lentelėje nusileidžia tik „Žalgirio“ krepšininkams. „Barons-LU“ komanda (10 pergalių, 7 pralaimėjimai) užima šeštąją vietą.

Kitose rungtynėse Vilniaus „Sakalai“ išvykoje turėjo pripažinti Talino „Kalev-Cramo“ komandos pranašumą 76:84.

Devintąją nesėkmę patyrę vilniečiai iš septintosios vietos smuktelėjo į aštuntąją. Talino krepšininkai (7/8) yra devinti.

BNS

Geriausiai „Lietuvos ryto“ komandoje žaidė Tomas Delininkaitis (viduryje).
O. Posaškovos (Elta) nuotr.

LEDO RITULININKAI NUGALĖJO
IR ISLANDUS

Lietuvoje vykusio pasaulio jaunimo (iki 20 metų) ledo ritulio čempionato III diviziono turnyro pasakutinėse rungtynėse pirmadienį Elektrėnuose Lietuvos rinktinė 5:2 (1:1, 3:0, 1:1) nugalėjo Islandijos ledo ritulininkus.

Du įvarčius nugalėtojams pelnė Donatas Kumeliauskas, po vieną — Paulius Tamkevičius, Vytautas Jagelavičius ir Povilas Verenis. Lietuvos komandos vartininkas Lukas Jakšys iš 36 metimų atrėmė 34.

Rimanto Sidaravičiaus vadovaujami lietuviai, laimėję visas ketvrias rungtynes, tapo turnyro nugalėtojais ir iškovojo kelialapį į II divizioną. Į aukštesnįjį divizioną pateko ir antrąją vietą užėmusi Islandijos komanda (6 tšk.). Turkija (4 tšk.) užėmė trečiąją, Bulgarija (2 tšk.) — ketvirtąją, o Armėnija (0 tšk.) — penktąją vietas.

Pirmadienį turkai 6:5 (1:1, 2:2, 3:2) įveikė bulgarus.

Elta

MARATONO LAIMĖTOJA
NESUSTOJO

Ekstremalaus maratono laimėtoja, pasiekusi finišą Vienoje (Austrija), nesustojo ir išnyko tolumoje, taip ir neatsiėmusi pirmos vietos laimėtojai skirtą prizą.

Organizatoriai iš pradžių pasimetė ir negalėjo paaiškinti keisto moters elgesio. Bet vėliau jie paskelbė, kad jaunoji moteris, norėdama

sudalyvauti 24 valandas trukusiame maratone, tikriausiai savo darbavimams buvo pranešusi, kad serga ir dėl to negali atvykti į darbą. Ji bijojo, kad jos bendradarbiai pamatys vaizdus per televiziją, todėl, pamatę televizijos kameras, laimėtoja nubėgo tolyn.

BNS

Viešpaties pašaukta, gerb. mokytoja

A † A
ONA ARDURAVIČIŪTĖ
GUSTIENĖ

tyliai užgeso Los Angeles, CA.

Mano gili užuojauta krikšto dukrelei GIEDRAI GUSTAITEI, DANUTEI GUSTAITEI-JANUTIENEI ir jos dukrelėms DAINAI ir VILTUTEI.

Katarina Pečkaitienė

Lemont, IL

Brangiai Motinai

A † A
ONAI MIKUCKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, reiškiame nuoširdžią užuojautą dukrai, JAV LB Švietimo tarybos narei VIDAI RADVENIENEI, sūnui ALGIUI, jų šeimoms ir artimiesiems.

JAV LB Švietimo taryba

A † A
KAROLEI LAIMAI PAULĖNIENEI

staigiai ir netikėtai iškeliavusiai pas Viešpatį, reiškiame nuoširdžią užuojautą tėvams BIRUTEI ir VIKTORUI VESELKOMS, seserims JAV LB Švietimo narei KRISTINAI BANDŽIULIENEI, DANAI ir RASAI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

JAV LB Švietimo taryba

Margumynai

ESTIJOS SOSTINĖJE BUS PASTATYTA
BLAIVYKLA

Estijos sostinėje bus pastatyta pirmoji šalyje po nepriklausomybės atkūrimo (1991 metais) blaivykla. Dėl to susitarė sostinės ir Policijos departamentas, ketvirtadienį pranešė Talino merija.

„Mes sutarėme, kad blaivyklos projektavimo ir statybos išlaidos bus padengtos iš miesto iždo, — sakė Talino vicemeras Taavi Aas. — Mes taip pat turėsime rūpintis lankytojų

medicinos aptarnavimu, o tvarką blaivykloje prižiūrės policija”.

Pagalbą išblaivinimo įstaigoje gaus ne tik piktnaudžiaujantieji alkoholiu, bet apsvaigusieji nuo psichotropinių medžiagų. Kaip tikimasi, čia taip pat bus galima pasikonsultuoti socialiniais ir juridiniais klausimais.

BNS

DĖL POKŠTO ATSIDURĖ
TEISME

Olandiškos slaptosios kameros laidos kūrėjai atsidūrė teisme po to, kai vienas iš jų pokštų rimtai įbaugino tris valytojas. Laidos „Kan Dit?“ kūrėjai buvo apkaltinti psichologine prievarta moterų, kurios matė, kaip karste gulintis „negyvas kūnas“ pašoka iš savo vietos. Filmavimas vyko Genko miesto ritualinių paslaugų salėje, kur aktorius, gulintis karste, apsimetė lavonu.

Trijų valytojų buvo paprašyta išimti raktą iš mirusiojo palto ir buvo filmuojama, kaip „lovonas“ staiga atgyja. Moterys tvirtino dėl šio pikto pokšto patyrusios psichologinių problemų.

Laidos kūrėjai iš pradžių buvo išteisinti, bet apeliacinio teismo teisėjas dabar jiems skyrė lygtinę bausmę.

BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Sausio 15 d. 1 val. p.p.** bus lietuviškos pamaldos Beverly Shores, IN, Šv. Onos bažnyčioje. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ. Visi kviečiami.

♦ **Tėvas Antanas Saulaitis, SJ**, aukos šv. Mišias Palaimintojo J. Matulaičio misijoje Lemonte sausio 15 d., sekmadienį, 9 ir 11 val. ryto. Po šv. Mišių t. A. Saulaitis kviečia visus susitikti pokalbiui apie jėzuitų veiklą ir gimnazijas Lietuvoje. Po 9 val. r. šv. Mišių susitikimas įvyks PLC didžiojoje salėje, o po 11 val. r. šv. Mišių — Ateitininkų namuose.

♦ **Čikagos lietuvių Brighton Park** namų savininkų metinis susirinkimas įvyks sausio 15 d., sekmadienį, po lietuviškų mišių Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios parapijos mokyklos salėje, 2745 W. 44-ta gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

♦ **„Vaiko vartai į mokslą“** metinis pranešimas ir filmo „Dievo vaikai“ pristatymas įvyks sausio 15 d., sekmadienį, 12:15 val. p.p. PLC Bočių menėje.

♦ **Skautų akademikų sueiga** įvyks sausio 21 d. 11 val. r. PLC Bočių menėje. Sueigoje susipažinsite su naujaisiais mūsų sąjūdžio garbės nariais.

♦ **Kun. Liudo Miliausko Šventinės** įvedimo į tarnystę Tėviškės parapijoje pamaldos įvyks sekmadienį, sausio 22 d., 2 val. p.p. Pamaldose dalyvaus Lietuvos evangelikų—liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, išeivijos vyskupas Hansas Dumpys, kun. Algimantas Žilinskas iš Toronto bei kiti kunigai ir svečiai. Po iškilmingų pamaldų — vaisės ir pabendraavimas parapijos salėje. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Lietuvių evangelikų—liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčios adresas: 6641 S. Troy Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-471-1599.

♦ **Sekmadienį, sausio 29 d. 2 val. p.p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Donatas Pečiūra pristatys ir rodyt savo paties parinktą lietuvių meninį filmą iš savo kolekcijos (filmo pavadinimas bus paskelbtas vėliau). Kviečiame Jus ir Jūsų šeimą apsilankyti Balzeko muziejuje, kuris šiemet švenčia savo keturiasdešimtmetį. Tai jau trečias filmas iš D. Pečiūros asmeninės kolekcijos rodomas Balzeko muziejuje. Ankstesnių filmų žiūrovai susidomėję klausėsi įdomių kino operatoriaus pasakojimų apie filmų kūrimo procesą, žymių lietuvių aktorių darbus, jų tolimesnius likimus. Donatas Pečiūra 1960 m. baigė Kinematografijos institutą Maskvoje ir nuo to laiko Lietuvos kino studijoje bei televizijoje nufilmavo 22 filmus. Įėjimas nemokamas.

♦ **Sausio 28 d., šeštadienį, 6 val. v.** Jaunimo centro kavinėje įvyks susitikimas su žinomu režisieriumi iš Lietuvos Arvydu Barysu. Režisierius pristatys savo naują filmą „Isimylėję Lietuvą“. Tai naujas 49 min. trukmės filmas apie Lietuvą. A. Barysas ne tik kuria filmus, bet ir dainuoja, groja gitara. Po filmo pristatymo pasiklausysime jo atliekamų

dainų, pabendrausime. Visus kviečiame atvykti į šį susitikimą.

♦ **46-asis metinis Lietuvos Vyčių** pokylis šiemet vyks vasario 4 d., šeštadienį, „Flame Room of the Sabre Room“, 8900 W. 95th Street, Hickory Hills, IL 60457. Vakarienės metu Lietuvos Vyčiai meno ansambliui „Dainava“ įteiks žymenį ansamblio 60-mečio progą. 6 val. v. kokteiliai, 7 val. v. vakarienė. Bilietų kaina — 50 dol. asmeniui. Norintys įsigyti bilietus prašome skambinti Diann (Jurgilas) Martin tel. 773-376-4779 arba atsiųsti čekį: Diann Martin, 3420 S. Lithuania Ave., Chicago, IL 60608

♦ **Čikagos Vakarų priemiesčio** Cicero apylinkės valdyba ir ALTO Cicero skyrius vasario 19 d., sekmadienį, po 9 val. r. šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje parapijos salėje rengia akademinę valandą, skirtą Lietuvos nepriklausomybės šventei. Pagrindinis kalbėtojas Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Kviečiame visus atvykti. Teneužgęsta mūsų tautiškumas. Parodykime didelę pagarbą kovotojams partizanams, padėką visai mūsų tautai, ryžtingai iškovojuusiai nepriklausomybę.

♦ **Lemonto Soc. reikalų skyrius** po švenčių vėl pradėjo rodyti filmus iš Lietuvos. Kviečiame visus penktadieniais 2 val. p.p. atvykti į PLC Bočių menę pasižiūrėti naujų filmų.

♦ **Ne pelno siekianti organizacija** Naperville kultūros centras kviečia vaikučius nuo 6 iki 10 metų amžiaus šeštadieniais nuo 2 val. p.p. iki 3 val. p.p. į lietuviškų tautinių šokių pamokas. Šokti mokys profesionali mokytoja. Pamokos tęsis nuo sausio mėn. iki kovo 4 d. Centras įsikūręs Naperville centre, 55 S. Main Street. Tel. pasiteiravimui: 630-696-4177.

♦ **Pavasarinė mugė Jaunimo** centre įvyks kovo 4 d., šeštadienį, nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. ir kovo 5 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 3 val. p.p. didžiojoje salėje. Čia galėsite išgirti įvairiausių gėrybių. Prekybininkai, norintys užsakyti stalus, prašome skambinti Mildai (tel. 708-447-4501) arba Anei (tel. 708-636-6837). Maloniai kviečiame visus.

♦ **Tradicinė Čikagos lietuvių** skautų Kaziuko mugė įvyks 2006 m. kovo 12 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Pradžią po 9:15 val. ryto šv. Mišių. Kviečiame visus dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 708-349-8436 (Aušra Jasaitytė-Petry).

♦ **Norint užsisakyti stalus** prekių pardavimui tradicinėje Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugėje, kuri vyks kovo 12 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, prašome kreiptis į Aušrą Jasaitytę-Petry tel. 708-349-8436. Stalo nuoma — 30 dol.

♦ **„Lituanicos“ krepšinio klubas** kviečia 3 ir 4 skyriaus mergaites prisijungti prie dabartinės mergaičių komandos. Treniruotės vyksta PLC, Lemont. Tel. pasiteiravimui: 630-212-4906 (Stepas Žilys) arba 630-257-0548 (Darius Siliūnas).

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS

DAINAVA

šešiasdešimties metų sukaktuvinis koncertas

Nešėm, atnešėm labai dienelelę

2006 m. sausio 22 d. 3 v.p.p.

Moraine Valley Community College Fine and Performing Arts Center

Lietuvių meno ansamblis „DAINAVA“

nuoširdžiai kviečia visus į savo 60-mečio koncertą

„NEŠĖM, ATNEŠĖM LABĄ DIENELELĘ“,

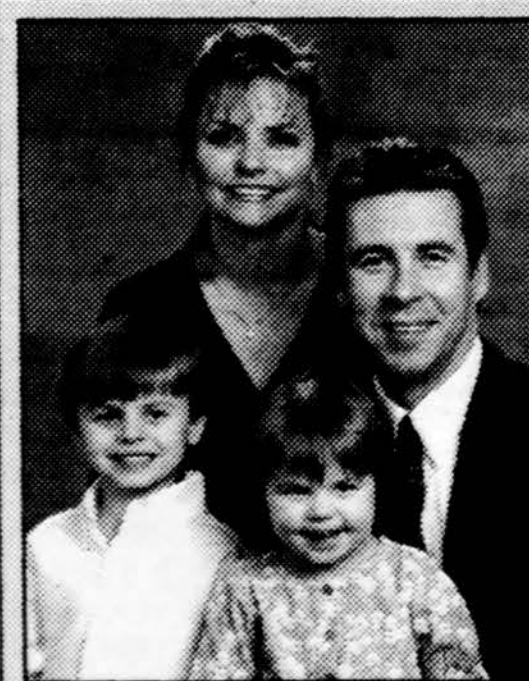
kuris įvyks sekmadienį, **sausio 22 d., 3 val. p.p.**

Moraine Valley Fine and Performing Arts Center, 10900 S. 88th Ave., Palos Hills, IL.

Koncerte dalyvaus saksofonistas Rimvydas Paulikas (anksčiau grojęs su džiazu grupe „Baltic Asteroids“).

Bilietų kaina — 22 dol., prieš koncertą — 25 dol., moksleiviams iki 18 metų — 18 dol.

Bilietus galima nusipirkti „Seklyčioje“ (2711 W. 71st. Street), „Lietuvėlėje“ (5741 S. Harlem Ave.), „Dovanėlėje“ (Pasaulio lietuvių centre) ir koncerto salės „box office“ (tel. 708-974-5500).

Palos Hills Palos-Gaidas laidotuvių namai ir jų direktorius David Gaidas visada stengiasi padėti nelaimės ištiktiems žmonėms. „Dažnai stebime, kad laidotuvių metu mirusiųjų šeimos nariai nežino šeimos laidojimo tradicijų, todėl norime jiems padėti“, — sako D. Gaidas. Daugelyje vietų už šeimos geneologinio medžio sudarymą imamas mokestis. Palos-Gaidas laidojimo namuose jums nemokamai padės surašyti savo šeimos istoriją. Tel. pasiteiravimui: 708-974-4410.

Skelbimai

PIRKSIU: Jono Rimšos, Viktoro Vizgirdos, Antano Gudačio, Kasiulio, Vienožinskio, Varno, Žoromskio ir Rukštelės tapybos darbų. Tel. 708-349-0348.

Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.